

Korjaushommissa

OSA II

Satumaiset Suutarit

www.nektaria.fi

© Nektaria ry, Susanna Ruuhilahti ja muut tekijät
Susanna Ruuhilahti on luonut yhdessä Ville Hasalan kanssa tämän osion.

Osion 2 ”Korjaushommissa” valokuvat Lukas Solanto, solanto.fi.

Taitto Juha Kilpiä, Nektaria ry

Kustantaja Nektaria ry

ISBN 978-952-69343-2-7

Teos on saanut tukea Emil Aaltosen Muistorahastosta.

SISÄLLYSLUETTELO

KORKOLAPPUJEN VAIHTO JA KORON RAKENNUS

HOLKINVAIHTO

TAKAVUORI

KENKIEN HOITOAINEKÄSITTELY

ETIKKAPESU

PUOLIPOHJAN VAIHTO

KENGÄN KÄRJEN VENYTYS

KENGÄN VARREN VENYTYS

LENKKIRAUDAN VAIHTO

PINKOPOHJAN UUSIMINEN

VETIMEN VAIHTO

VETOKETJUN VAIHTO

ERILAISIA PAIKKAUKSIA

PÄÄLLISEN PAIKKAAMINEN, paikka tulee neuloksen päälle

SIVUPAIKKA

PÄÄLLISEN PAIKKAAMINEN, pieni reikä siksak-ompelella

PÄÄLLISEN PAIKKAUS, kittiä ja maalia

PAIKKAUS, revennyt nauhalenkki

KOLME ESIMERKKIÄ

REVENNYT RUSSETTI

LAUKKU, Irronnut kantohihna

REVENNYT SAUMA, kenkä

KANTA REVENNYT LÄPI

KANTAPÄÄ REVENNYT

OTSONOINTI

KOROTUS

POHJAN VAIHTO,

NASTAT KENGÄN POHJIIN

KAPPIN VAIHTO

REPUN PISTOSOLJEN VAIHTO

OLKAHIHNNAN VALMISTUS LAUKKUUN

Tämä osio on Satumaiset Suutarit -kirjan toinen osa.
Tässä kirjan osiossa esitellään korjaavan suutarin tavallisia työtehtäviä,
ei tokikaan kaikkia.

Jokaisella suutarilla on oma ainutkertainen kädenjälkensä
ja työtavat saattavat olla erilaisia ja poiketa esitetyistä.

Tämä osio täydentyy tulevassa opiskelijoiden perehdyttämiseen liittyvillä teemoilla.

KORKOLAPPUJEN VAIHTO JA KORON RAKENNUS

Irrota korkolappu korosta hohtimilla tai hioen.

Valitse sopiva materiaali korkolappuun.
Huomioi asiakkaan toiveet pinnan laadusta.
Muista, että käyttötarkoitus vaikuttaa materiaalin valintaan.
Korkolapun paksuuden tulee olla kenkään sopiva.
Mikäli käytät korkolapussa levytavaraa, leikkaa sopiva pala.
Poista mahdolliset naulat/ruuvit korosta.

Hio korko oikean muotoiseksi.

On tärkeää, että korko on hiottu oikein ja siten, että korko asettuu korkolapun päälle tasaisesti.

Kaksinkertainen liimaus

Ensin liru (2/5 liimaa + 3/5 ohennetta), sitten normaalivahvuinen kontaktiliima.

Anna liiman kuivua liimausten välillä, jotta liuottimet ehtivät haihtua!

Kun koron pinta-ala on pieni eikä se ole nahkaa, voi käyttää myös pikaliimaa.

Karhenna ja putsaa pinnat.

Kaksinkertainen liimaus

Ensin liru (2/5 liimaa + 3/5 ohennetta), sitten normaalivahvuinen kontaktiliima.
Anna liiman kuivua liimausten välillä, jotta liuottimet ehtivät haihtua!
Prässäa liimatut pinnat yhteen.

Hio korkolappu muotoonsa ja viimeistele kulmat.

Värjää reunavärillä ja/tai nahkamaalilla.

Naulaa korkolappu kiinni nauloilla.

KORKOLAPPUJEN VAIHTO, esimerkki 2

Irrota korkolappu korosta hohtimilla tai hioen.

Mikäli korossa on kolot, täytä ne sopivan kokoisilla puutapeilla.
Korkokenkien korkolapun vaihdossa puutapeilla varmistetaan nauhojen pysyvyys.

Valitse sopiva materiaali korkolappuun huomioiden asiakkaan toiveet pinnan laadusta.
Muista myös, että käyttötarkoitus vaikuttaa materiaalin valintaan.
Korkolapun paksuuden tulee olla kenkään sopiva.
Mikäli käytät korkolapussa levytavaraa, leikkaa sopiva pala.

Hio korko oikean muotoiseksi.
Mikäli olet täyttänyt aukot puutapeilla, hio ylimääräiset osat puutapeista pois.

Kaksinkertainen liimaus.

Anna liimojen kuivua
riittävän kauan!

Prässää liimatut pinnat yhteen.
Hio korkolappu muotoonsa ja viimeistele kulmat.

Viimeistele.

Viimeistele.

Naulaa korkolappu kiinni nauloilla.
Naulaus puutappien kohdalta.

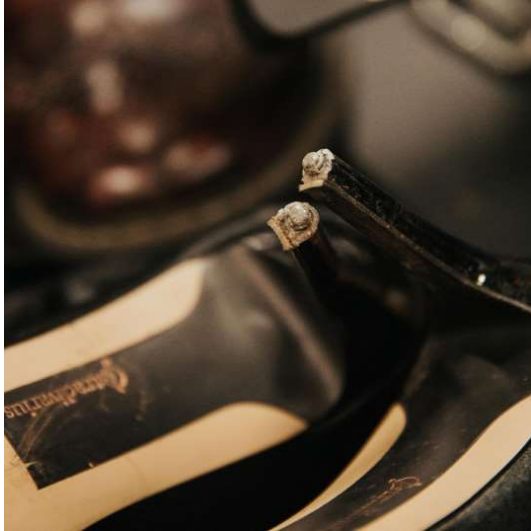

Valmis!

KORKOLAPPUJEN VAIHTO, esimerkki 3

Irrota korkolappu.

Hio korko.

Varmista korkojen samanlaisuus.

Kiinnitä
tapillinen korkolappu.

Hio.

Viimeistele.

Valmis!

KORKOLAPPUJEN VAIHTO, esimerkki 4

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

PARI ASIAA KORKOLAPUISTA

Korkolaput kuuluvat kenkiin ja ne pitäisi vaihtaa aika ajoin,
jotta korot itsessään eivät ala kulua.

*

Uusissa, tehdasvalmisteisissa, kengissä on yleensä
kovamuovista valmistetut korkolaput.

Niiden pääasiallinen tehtävä on näyttää hyvältä.
Nämä ovat usein liukkaat ja rikkoutuvat herkästi.

*

HIO HUOLELLA

Kaltevuus koron reunoilla aiheuttaa keinumista.

Se rasittaa nilkkoja ja tuntuu epämukavalta.

*

Kaltevuus taaksepäin kuluttaa korkolapun nopeasti,
koska paino osuu vain pieneen kohtaan kengillä kävellessä ja seistessä.

*

Kalteva korko eteenpäin kuormittaa lenkkirautaa.

HOLKIN VAIHTO

Mikäli kengässä on kapea korko, on se sisällä metallinen holkki.

Tappikorkolappu on kiinnitetty holkkiin.

Mikäli korkolappua vaihdettaessa holkista ei saada tyhjää, joudutaan se vaihtamaan.

Vuole korkoa sen verran, että holkki paljastuu ja voit tarttua siihen hohtimilla.

Kuumenna holkki oikosulkupihdeillä kuumaksi ja vedä holkki pois hohtimilla.

Valitse korkoon sopiva holkki ja katkaise se hieman pidemmäksi kuin alkuperäinen. Näin sinulle jää muokkausvaraa.

Lyö uusi holkki reikään.

Valuta koron ja holkin väliin pikaliimaa. Näin holkki pysyy koron sisällä paikoillaan.

Hio ylimääräinen holkki pois.

Lyö tappilappu kiinni.

[Jatka korkolappujen vaihto-ohjeen mukaan.](#)

TAKAVUORI, lenkkarit

Poista pohjallinen kengästä.

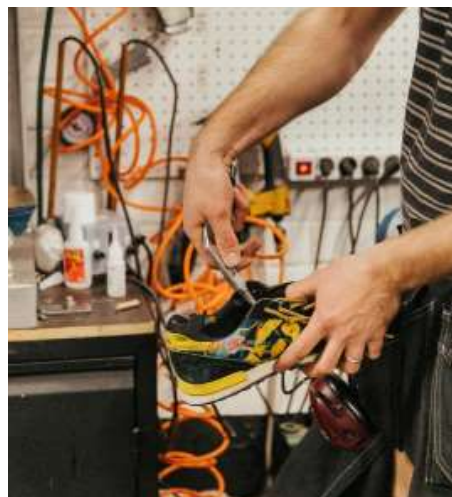
Poista repaleet.

Mikäli tarvitset pehmustepaikan, varmista, että se on sopivan kokoinen.

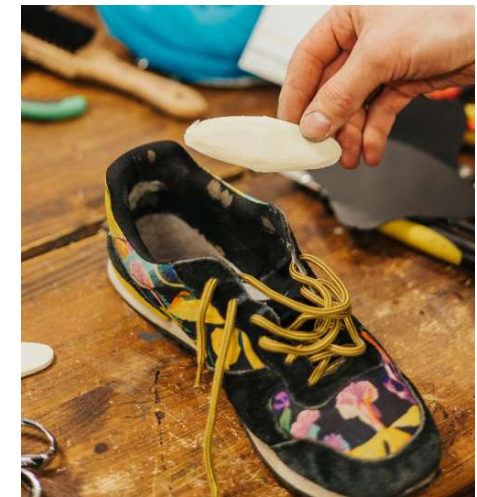
Poista pölyt ja muut.

Valmista kenkään sopiva taka-
vuori. Materiaaliksi ei sovellu
nahka, koska se kovettuu hikoillessa.

Ohenna pehmustepaikka.

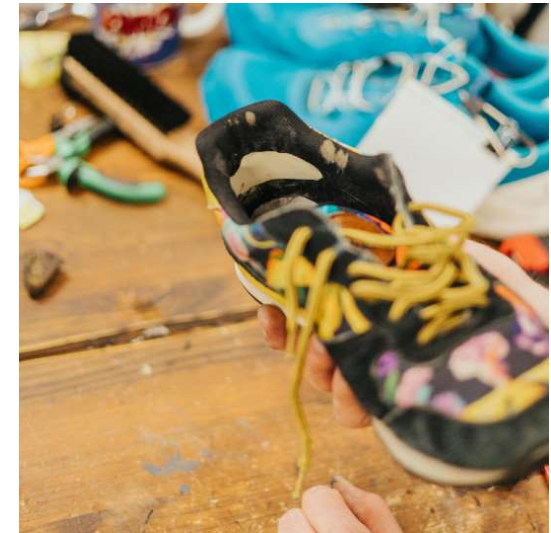
Laita kontaktiliimaa siihen kohtaan, johon asetat pehmusteen.

Laita liimaa pehmusteeseen.

Liimaa pehmuste lenkkariin oikealle paikalle.

Varmista, että takavuori tulee yli lenkkarin ulkoreunan ja taittuu pohjan alle sopivasti. Harkota takavuoren alareuna.

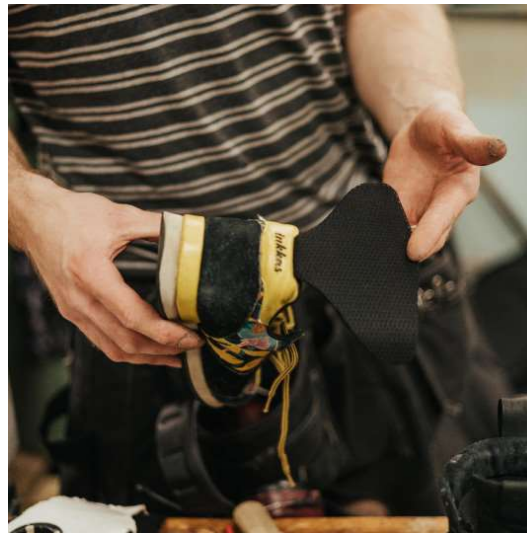
Apuliimaa takavuori lenkkarin kannan yläulkoreunaan.

Ompele yläreuna kiinni sopivaan kohtaan pussisaumalla.

Pussisauman ompelun jälkeen takavuoren tulisi näyttää tältä.
Näin sauma ei jää painamaan asiakkaan jalkaa,
koska sauma piiloutuu takavuoren alle.

Apuliimaa takavuori lenkkariin
kontaktiliimalla. Muista laittaa
liimaa myös lenkkarin sisäpohjaan.

Taita takavuori lenkkarin sisälle. Varmista, että harkotettu alue asettuu siististi sisäpohjaan.
Ompele päällyksen puolelta siten, että takavuori kiinnittyy lenkkariin.
Huomioi ulkonäköseikat. Laita pohjallinen paikoilleen.

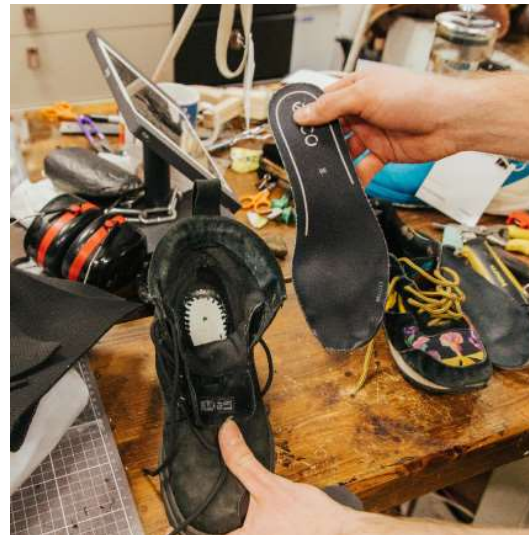

TAKAVUORI, kenkä

Poista pohjallinen kengästä.

Valmista kenkään sopiva takakappale.
Harkota pohjaan menevä reuna.

Takakappaleen tulee mennä yli
kengän ulkoreunan ja taittua
pohjan alle.

Siisti repeämän reunat
ja puhdista alue.

Aseta takavuori kengän sisälle
ja apuliimaa se kenkään
kiinni kontaktiliimalla.

Mikäli kengässä on pitkä varsi, saa takavuorin suoraan ja paikoilleen helpommin käyttämällä **Joelin kikkaa**.

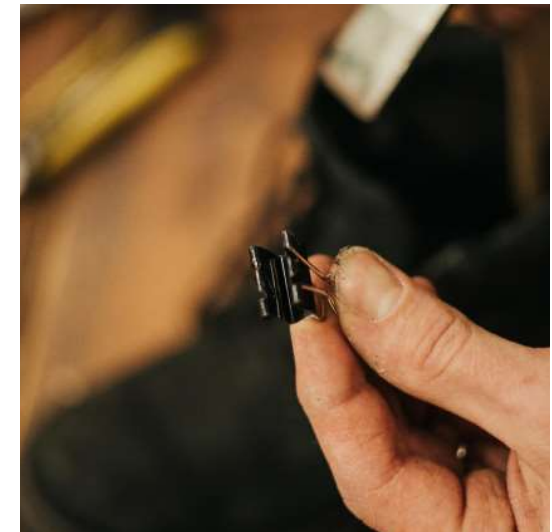
Laita liimaa takavuoreen.

Asettele takavuori vasaran tai vastaavan varteen. Kiinnitä klipsulla.

Asettele vasaran varren avulla takavuori kenkään sopivaan kohtaan.
Vasaran avulla saat takakappaleen suoraan. Poista klipsu ja vasara.

Taita harkotettu osa kengän pohjalle apuliiman avulla.

Naputtele takavuori kiinni kenkään vasaran avulla.
Varo, ettet riko kantakappia.

Ompele päällyksen puolelta siten, että takavuori kiinnittyy kenkään.

Huomioi ulkonäköseikat.
Laita pohjallinen paikoilleen.

Siisti tarvittaessa.

Valmis!

Kengän käyttötarkoitus ja asiakkaan ongelma ratkaisee,
mitä materiaalia takavuoreen käytetään
ja tarvitaanko esimerkiksi lisäpehmustetta.

Varmista, että takavuori kaikinensa jää pehmeäksi
eikä hankaa asiakkaan jalkaa.

Mikäli naputtelet takavuorta vasaralla,
varo, ettet riko kantakappia. Vasaralla takavuorta voi “pehmittää”.

Liimatessa kannattaa käyttää paksua liimaa,
mikäli kengän materiaali on huokoista.
Varo, ettei liima tule läpi.

Muista sanoa asiakkaalle, että kenkä pienenee,
kun sinne asetetaan takavuori.

Takavuorin voi liimata myös maitoliimalla.
Jalan lämpö voi nimittäin aktivoida kontaktiliiman.

KENKIEN HOITOAINEKÄSITTELY

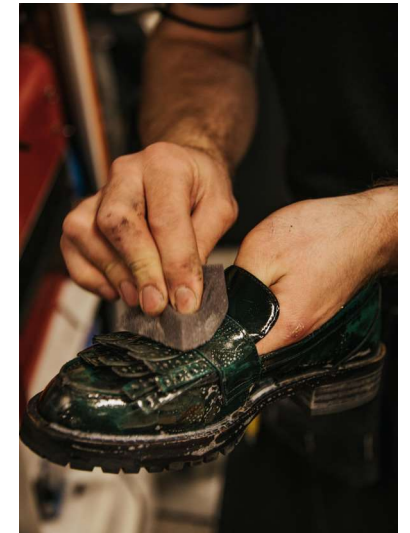
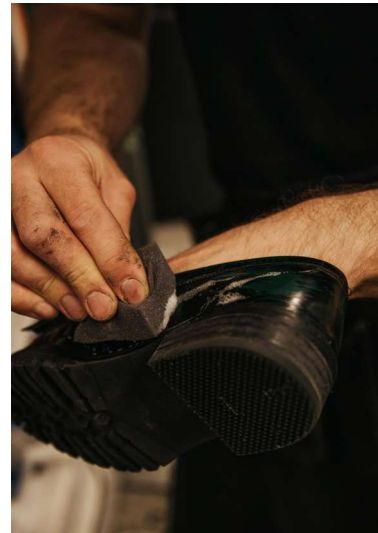
Valitse kenkään sopivat tuotteet.

Puhdista kenkä.

Anna kuivua ja pyyhi.

Levitä sienellä
nahanhoitoainetta.

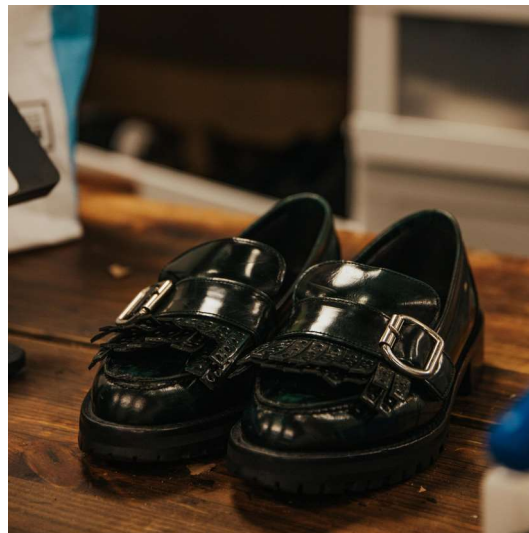
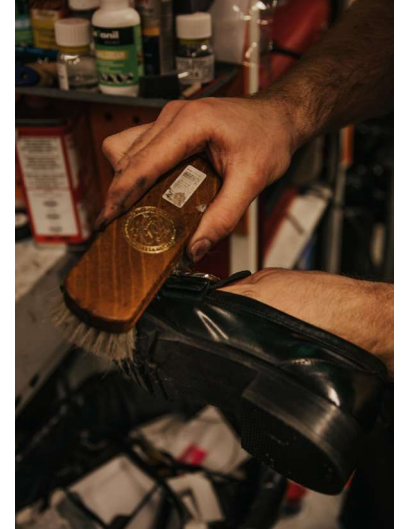
Anna kuivua.

Käsittele korot ja
reunat reunavärillä.

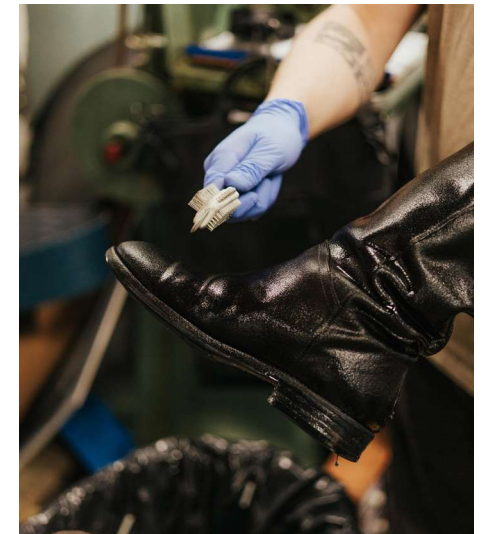

Kiillota kenkä
harjalla.

ETIKKAPESU

Kastele kenkä kunnolla märäksi. Puhdista kenkä.

Anna kuivua. Tee suojäkäsittely. (LINKKI)

Huom!

Etikalla voit poistaa vaikeita tahroja
ja esimerkiksi pintanahkaisista
ja mokkanahkaisista kengistä suolatahroja.

Valmista sopiva liuos, jossa on
etikkaa ja vettä (puolet ja puolet).

Muista kokeilla, että liuos soveltuu pinnalle.

KENKIEN HOITOAINEKÄSITTELY, LANKKAUS

Valitse kenkään sopivat tuotteet.

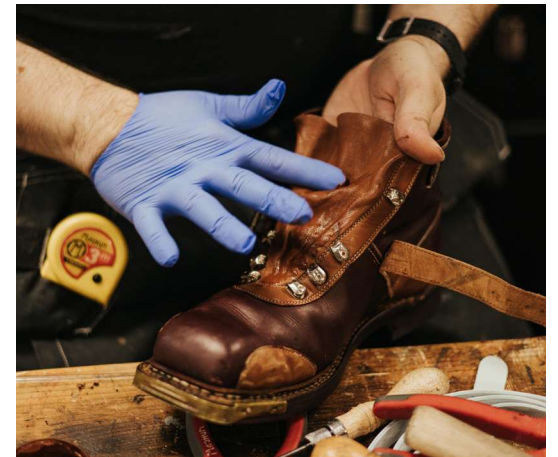
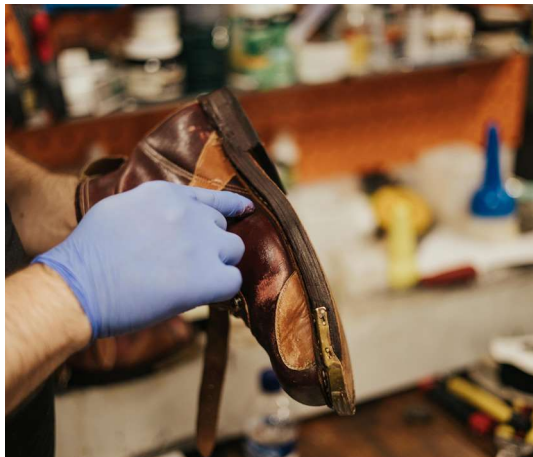
Puhdista kenkä.

Anna kuivua ja pyyhi.

Levitä lankkia sopivasti.

Kun käytät värillisiä lankkeja, jokainen nahan eri väri vaatii oman värinsä.

Anna kuivua. Kiillota kenkä harjalla.

KENKIEN LANKKAUS, esimerkki 2

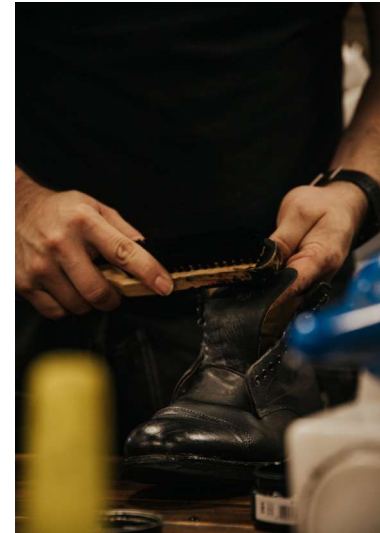
1.

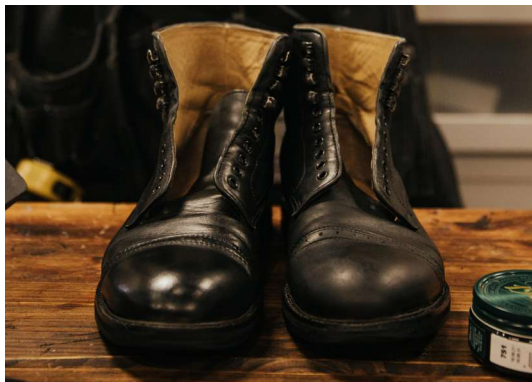
2.

3.

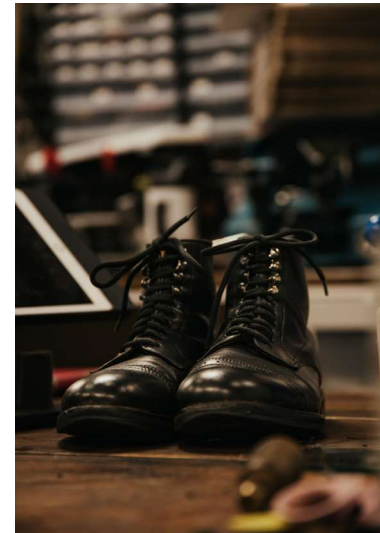
4.

5.

6.

MUUTAMA VINKKI VIIMEISTELYYN

1/2

Reunavärillä ja kengän pyöräytyksellä harjassa, jossa on vahaa, saat kenkään hyvän ilmeen.

Poista liimatahrat. Se onnistuu useimmiten raakakumilla pintanahasta.

Tahroja voit koittaa poistaa mokasta ja nupukista pehmeällä sienellä (esim. Nubuk Box), makkakivellä tai sopivilla pesuaineilla, jotta edellisten käyttö olisi tehokkaampaa. Lopuksi käsittele hoitotuotteella ja harjaa.

Käsittele kengät vettä/likaa hylkivällä hoitoaineella. Se imeytyy syväälle nahkaan ja täyttää nahan huokosia. Erityisen tärkeää on käsitellä mokka ja nupukki niiden huokoisuuden takia.

MUUTAMA VINKKI VIIMEISTELYYN

2/2

Lankki on hyvä viimeistelyaine pintanahkasiin kenkiin, mutta sen käyttö vie aikaa huomattavasti enemmän kuin esimerkiksi pikakiilloke.

Tikkausten reikiä saa pienemmäksi naputtelemalla niitä kevyesti suutarin vasaralla. Näin nahka painuu tikkien ympärille.

Mokka- tai nupukkikengät viimeistellään mokkaharjalla.

Mokka- tai nupukkikengä voidaan värjätä seuraavasti:
Harjaa mokkaharjalla.

Levitä tai suihkuta sopivan värisellä hoitoaineella.

Anna kuivua.

Harjaa.

Toista tarvittaessa.

Säilytä asiakkaan kenkiä siististi ja arvostaen.

PUOLIPOHJAN VAIHTO

Puolipohjamateriaali valitaan asiakkaan kanssa kengän käyttötarkoituksen ja asiakkaan toiveiden mukaan (väri, kuviointi jne.).

Puolipohjamateriaalit ovat joko kumia tai nahkaa. Puolipohjan paksuuden on oltava kenkään sopiva.

Mikäli kengässä on jo puolipohja, irrota se hohtimilla, lämmittämällä tai hiomalla.

Jos saat vanhan puolipohjan ehjänä irti, käytä sitä kaavana, jotta säästät materiaaleja.

Käytä joko valmispuolipohjaa
tai leikkaa kaavan mukaan
piirretty pala irti levystä
sopivan kokoiseksi.

Katso, miten pohja on
kulunut ja aseta puolipohja
siton, että se peittää hieman
isomman pinta-alan kuin
kuluman. Muista, että puoli-
pohjan tulee peittää alue, joka
osuu maahan kävellessä ja
hieman sen yli.

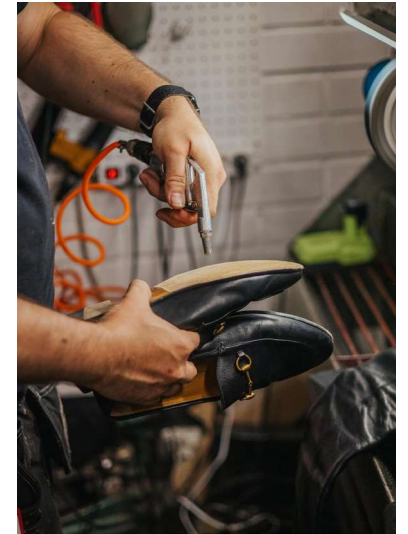
Tasoita kengän pohja.

Karhenna puolipohja
huolellisesti.

Poista pölyt.

Ohenna karvinrajaan (kohta, johon puolipohjan reuna asettuu) tuleva reuna puolipohjasta tarvittaessa.

Mikäli kengässä ei ole ollut puolipohjaa aiemmin, tee karvin raja sopivaan kohtaan eli hiomakartiolla tai katkoteräveitsellä tehdään kouru merkittyyn kohtaan (karvinraja).

Karvinrajan syvyys on sidoksissa puolipohjan paksuuteen. Puolipohjan tulee istua täydellisesti pohjaan.

Poista pölyt.

Kaksinkertainen liimaus:
ensin liru, sitten normaali-
vahvuinen kontaktiliima.

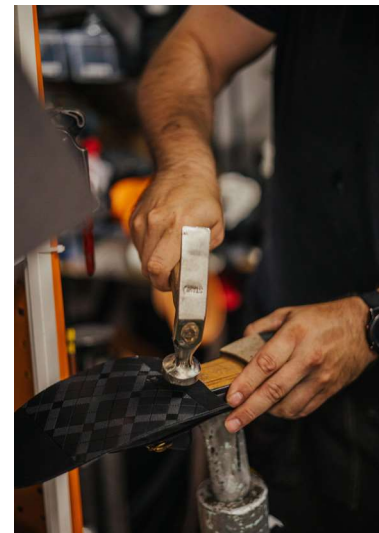

Anna liiman kuivua liimausten
välillä, jotta liuottimet ehtivät
haihtua.

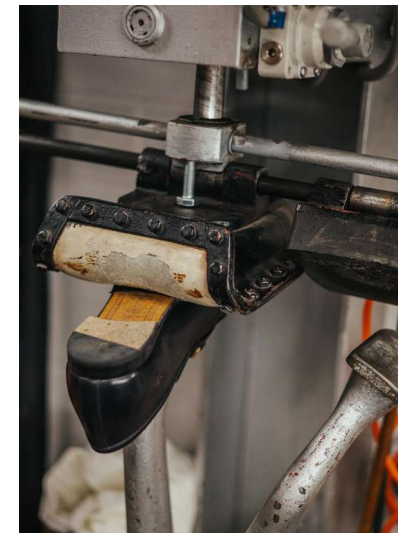
Aktivoi liima
lämmittämällä.

Aseta puolipohja
huolellisesti kengän
pohjaan kiinni.

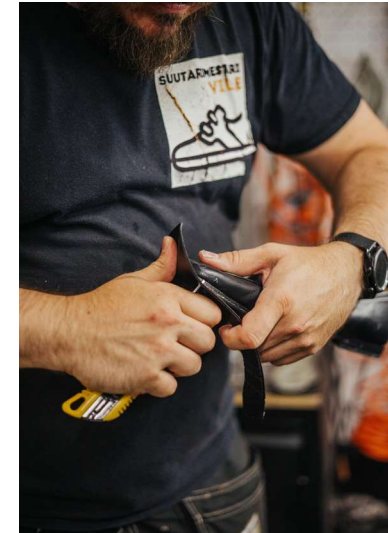
Prässä tai vasaroi
pohja kiinni kenkään.

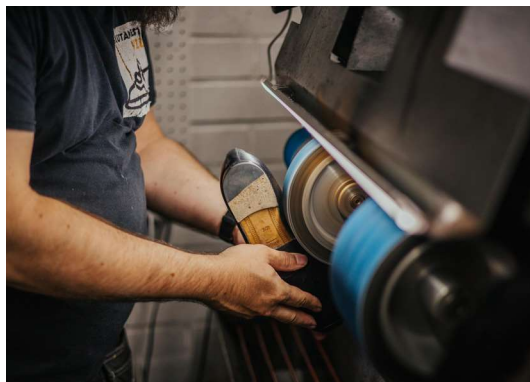
Leikkaa pois ylimääräiset reunat.

Tarkista, että pohja on huolellisesti kiinnittynyt kenkään.

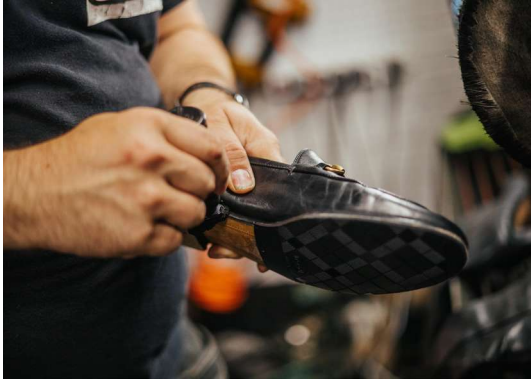
Mikäli mahdollista, anna kuivua seuraavaan päivään.

Hio reuna tasaiseksi.

Viimeistele reunavärillä.

Valmis!

PUOLIPOHJAN VAIHTO, esimerkki 2

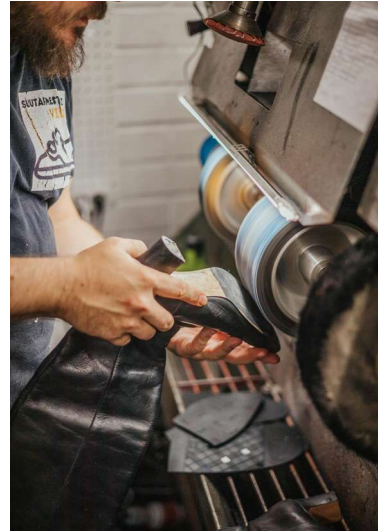
1.

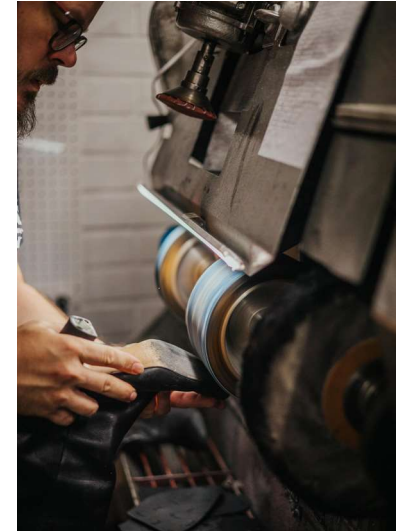
2.

3.

4.

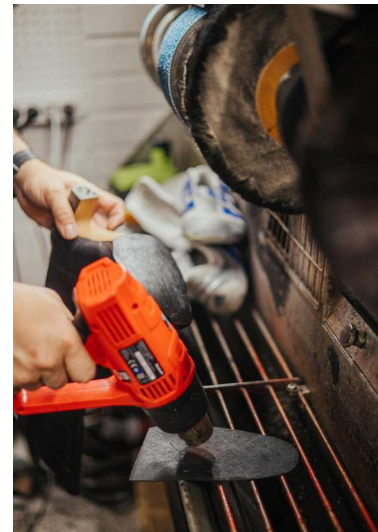
5.

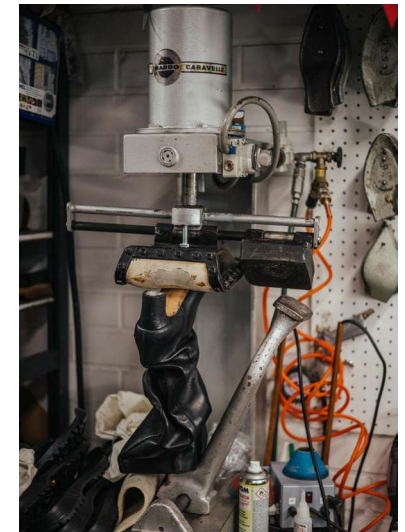
6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

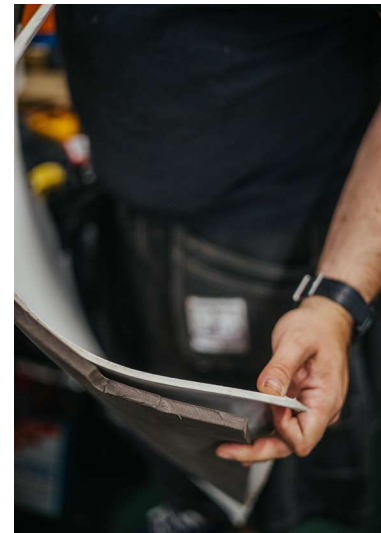
14.

15.

Erilaisia pohjamateriaaleja

KENGÄN KÄRJEN VENYTYS

Kengän venytys onnistuu pääosin leveyssuunnassa. Kokeile venytyssuihketta ensin näkymättömään paikkaan, sillä arat nahat saattavat reagoida siihen.

Selvitä venytetäänkö kengän leveyttä yleisesti vai esimerkiksi liikavarpaan kohdalta. Valitse tämän mukaan venytyskoneeseen sopivat lestipalat.

Aseta kengästä venytettävä kohta venytyskoneeseen lestipalojen päälle.

Suihkuta venytysnesteellä märäksi.
Mikäli kenkä on sisältä nahkaa, suihkuta
venytysnestettä myös kengän sisäpuolelle.
Anna venyä ”yön yli”.

Pyydä asiakasta sovittamaan kenkää.
Tarvittaessa venytä lisää, mikäli se on mahdollista.

KENGÄN VARREN VENYTYS

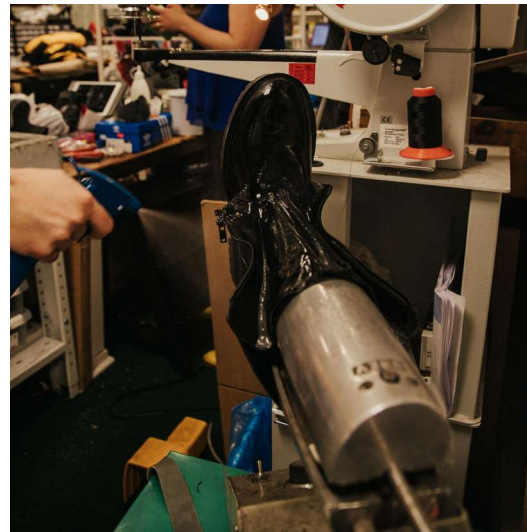
Kerro asiakkaalle, että varteen voi tulla venymisarpia (raskausarven kaltaisia) nahasta riippuen.

Venytyksen voi kohdentaa nilkkaan, varteen, pohkeeseen tai kauttaaltaan.

Kostuta varsi sisältä venytysnesteellä.

Aseta jalkine venytyskoneeseen siten, että kenkä on jämäkästi laitteessa ei kuitenkaan venyttyneenä.

Aseta mittanauha venytettävään kohtaan.
Ruuvaa lestiä haluttu senttimäärä (yleensä 1-2cm maksimi) eli mittanauhan mitta kasvaa ja varsi jännittyy venyäkseen.

Kastele märäksi venytysnesteellä.

Anna venyä ”yön yli”.

LENKKIRAUDAN VAIHTO

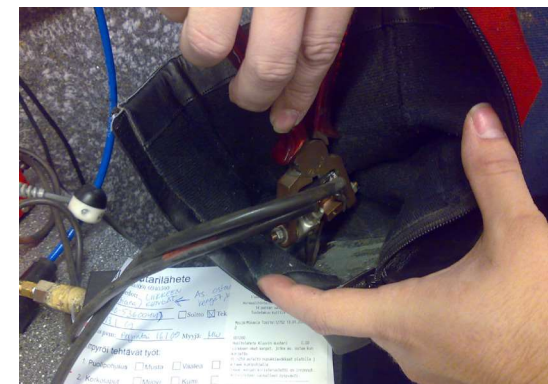
Tarvitset sopivan kokoisen lenkkilusikan, ruuvin ja kaksi nastaa. Kuvan lenkkilusikasta poiketen korkeakorkoisiin kenkiin käytetään ns. italialaista rautaa, joka on pidempi ja kaartuu voimakkaasti alaspäin.

Avaa sisäpohja tarpeeksi pitkältä matkalta ja kaiva esiin vanhat naulat. Joskus vanhojen raudan kappaleiden poissaanti edellyttää pinkopohjan avaamista.

Poista vanhat ruvit oikosulkupihdeillä.

Kiinnitä uusi lenkkirauta
yläpäästä ruuvaamalla.
Ruuvaa tiukasti kiinni.
Varmista, etteivät lusikan
alareunat reiät osu vanhojen
lenkkirautojen reikien
kohdalle.

Poraa lusikan alareunan
kahden alimmaisena reiän
kohdalta läpi sopivalla terällä.

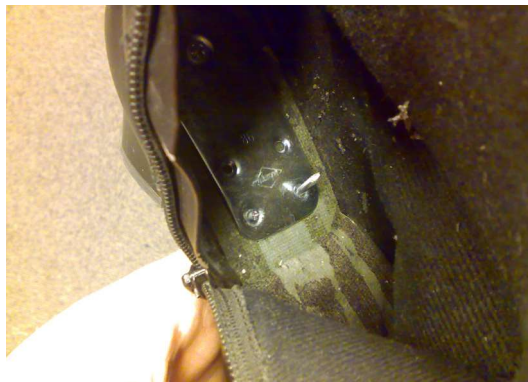
Poraa myös pohjan puolelta.

Työnnä ja vedä niitit
reikien läpi.

Katkaise noin 2 millimetrin
päästä lenkkilusikasta.

Vasaroi jäljelle jääneet
“nysät” litteiksi.

Aseta lenkkilusikan päälle
pehmuste ja liimaa sisäpohja
paikoilleen.

Valmis!

Lenkkiraudan katkeaminen johtuu
painopisteen väärästä sijainnista.

Joskus kyseessä on suunnittelijan virhe,
koska korko on asetettu liian taakse,
eikä paino asetu koron päälle.

Useimmiten syynä on kuitenkin se,
että kenkä on liian iso jalkaan.
Tällöin jalka valuu kärkeen ja painopiste
sijaitsee koron sijaan lenkkiraudan päällä.

PINKOPOHJAN UUSIMINEN

Revi irti vanha pinkopohja.

Tee suurpiirteinen kaava uudesta pinkopohjasta. Muista jättää työstämiselle varaa. Leikkaa kaavan mukainen pinkopohjapahvista.

Hio pinkopohja kenkään sopivaksi. Sen tulee istua hyvin!

Liimaa pinkopohja ensin kengän kärjestä.

Prässää.

Liimaa pinkopohja kiinni kannasta ja prässää.

Aseta vanha lenkkirauta paikoilleen, mikäli mahdollista. Tarvittaessa vaihda lenkkirautaa ohjeiden mukaan (LINKKI LENKKIRAUDANVAIHTO).

Valmis!

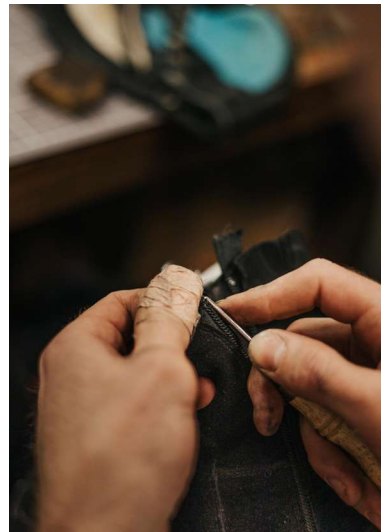
VETIMEN VAIHTO

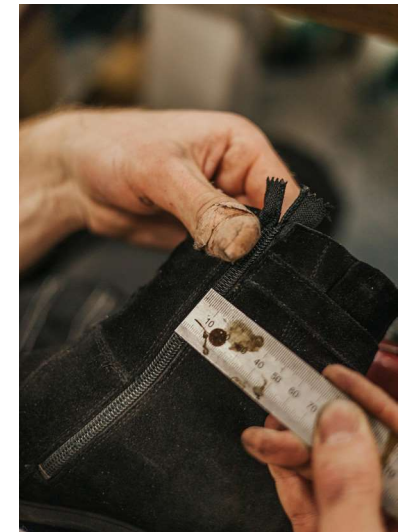
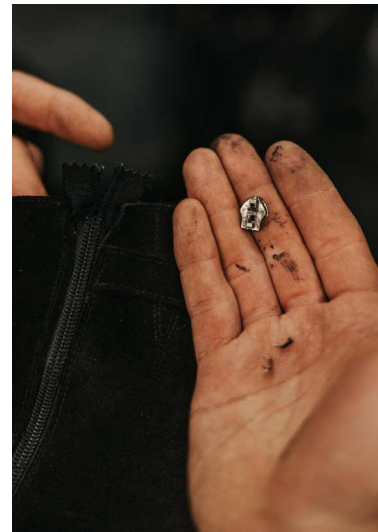
Avaa vetoketju ylä- tai alapäästä. Usein yläpään kautta vaihto sujuu helpommin.

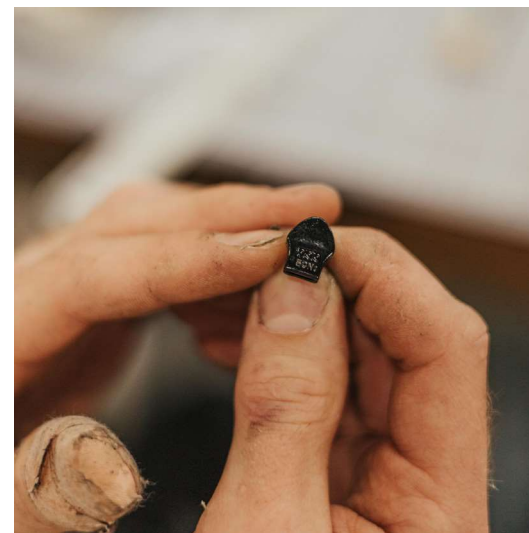
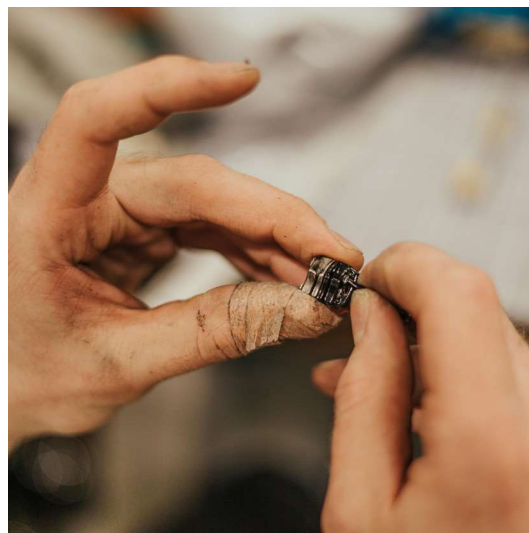
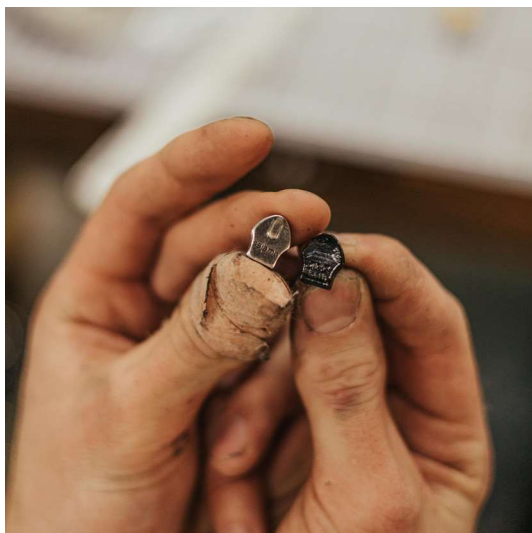
Poista ”jarrulukot” ja rikkiäinen vedin.

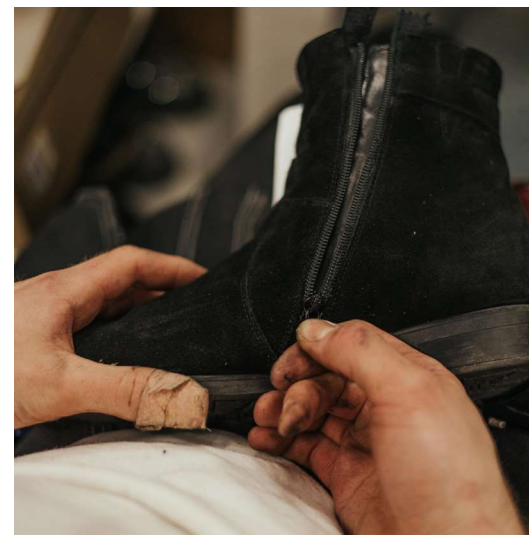
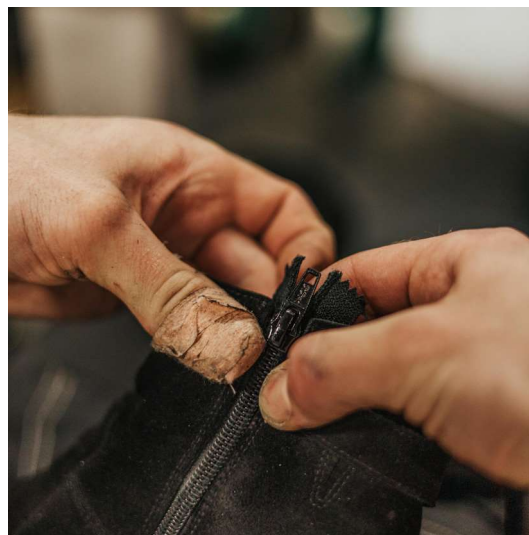
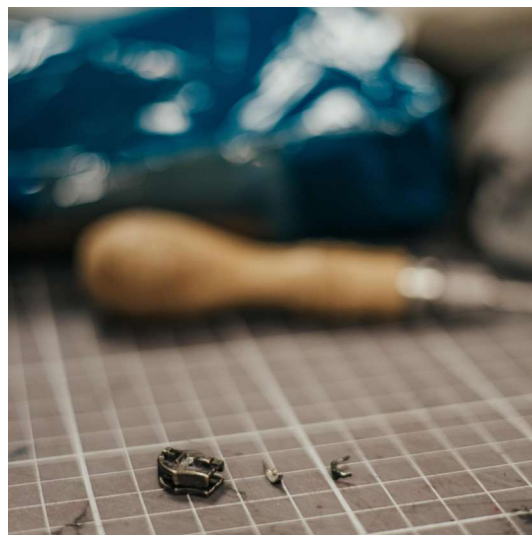
Valitse sopivan levyinen vedin. Monissa vetimissä on myös merkintä, jonka tulisi täsmätä.

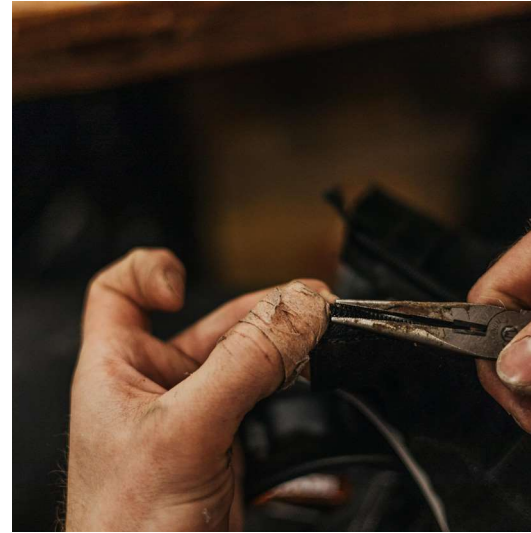
Tarkista koko ja varmista, että uudella vetimellä on sama sivuprofiili.

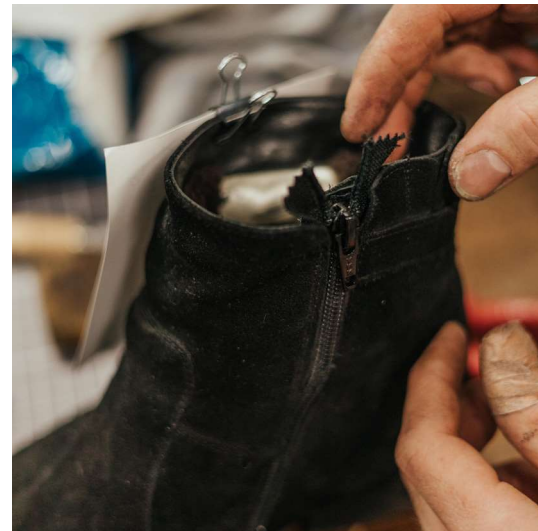
Älä hävitä purkamaasi vedintä ennen kuin olet löytänyt sopivan.
Mikäli vedin asettuu paikalleen “liian helposti”, voi kyseessä olla liian iso vedin.
Tällöin vedin ei toimi kauan.

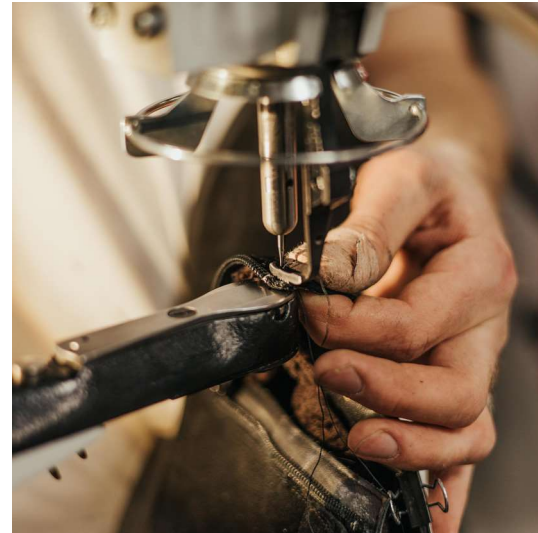
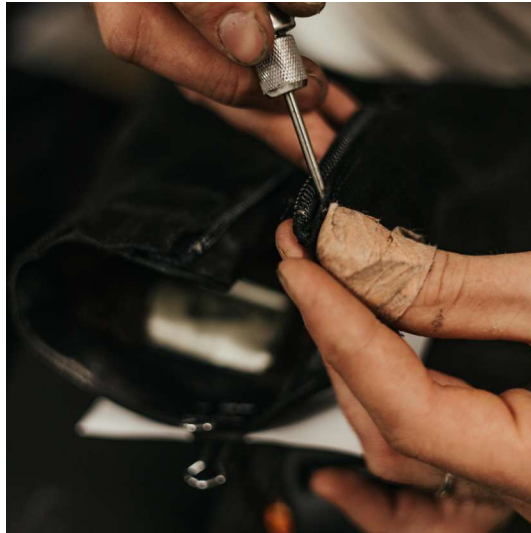
Laita uudet ”jarrulukot” eli stopparit.

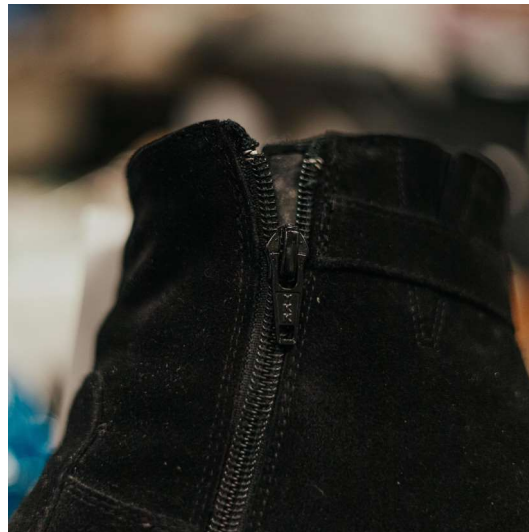
Ompele purkamasi osiot kiinni.

Ompele purkamasi osiot kiinni.

Valmis!

VETOKETJUN VAIHTO

Ratko rikkinäinen vetoketju
irti kengästä tai laukusta.

Katkotut ompeleet
saa helposti pois-
tettua raakakumilla.

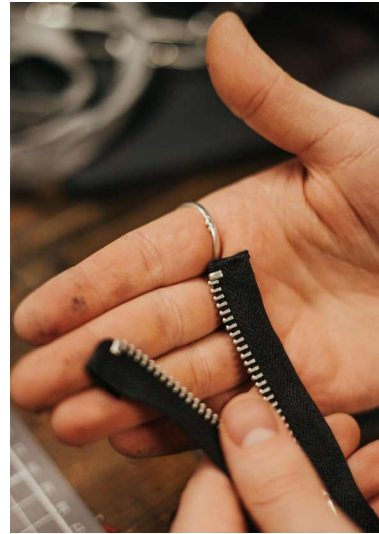

Ole tarkkana sen suhteen, mihin vetoketju on alun
perin päättynyt. Joskus se asettuu sisäpohjan alle.

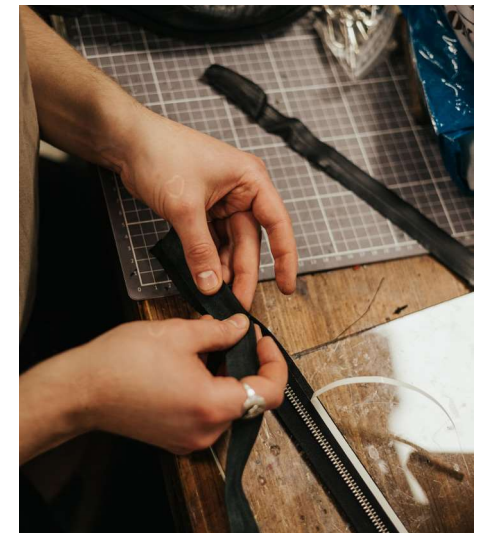
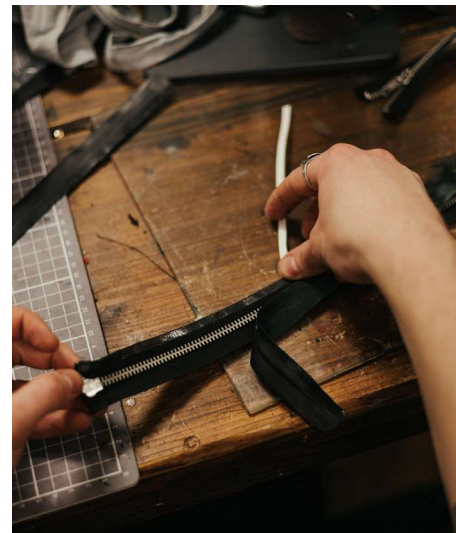
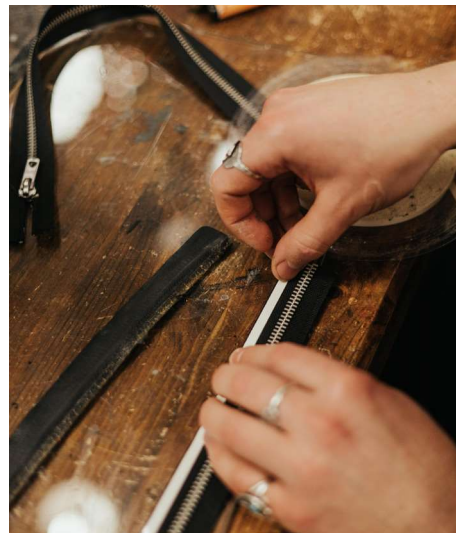
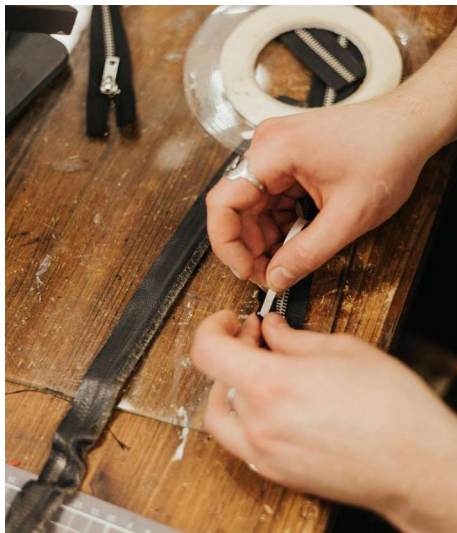
Mikäli kengässä on
remmejä tai muita
vastaavia, merkitse
niiden paikat.
Myös valokuvien
ottaminen muistin
tueksi on tällöin
järkevää.

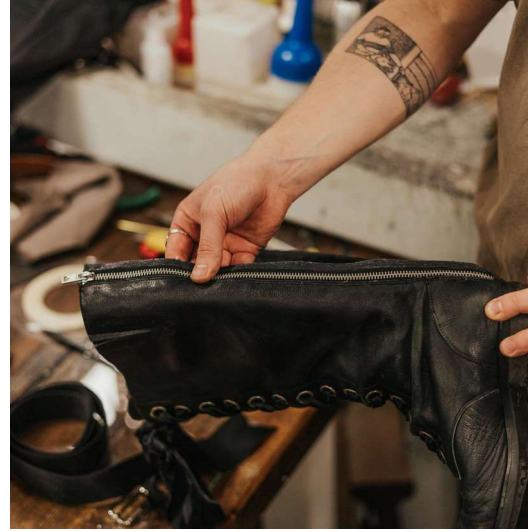
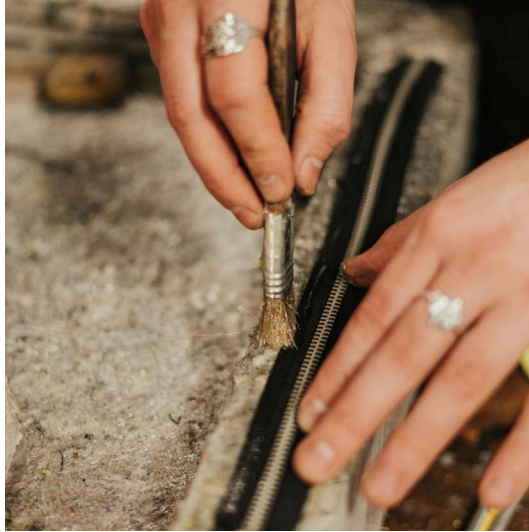
Valitse kenkään sopiva vetoketju. Poista alaosan jarrulukko tai katkaise metri-
vetoketju sopivan mittaiseksi. Polta alareuna ja laita päättyyn hieman pikaliimaa.

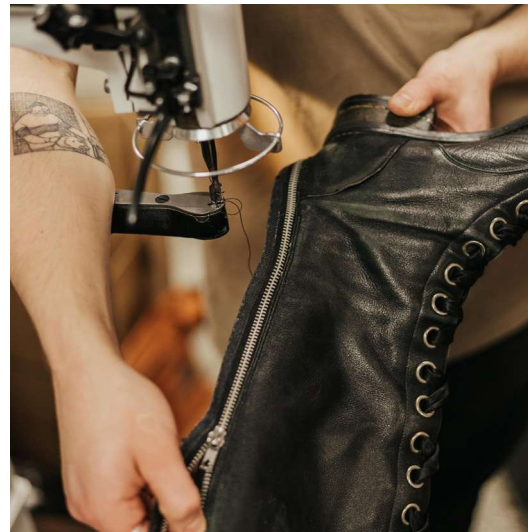
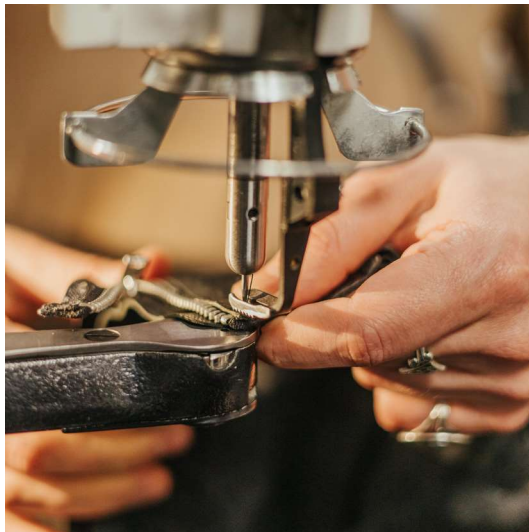
Kiinnitä tuulisuoja vetoketjun sisäpuolelle
kannan puoleiseen reunaan kaksipuolisella teipillä.

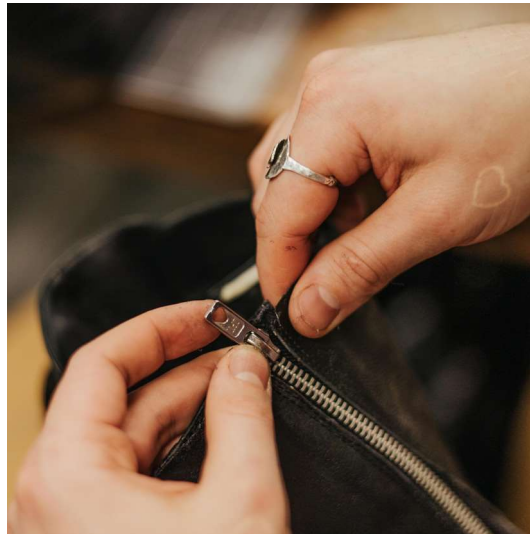
Liimaa vetoketju kannan puolelta kiinni päällykseen.

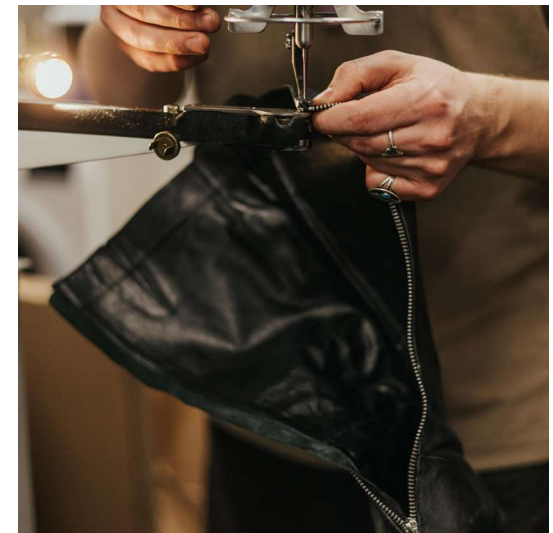
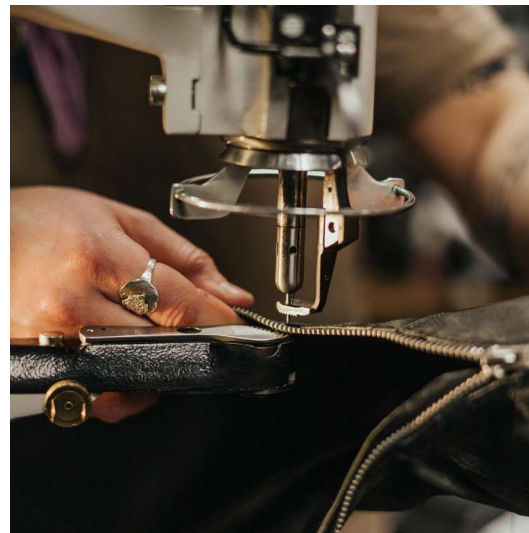
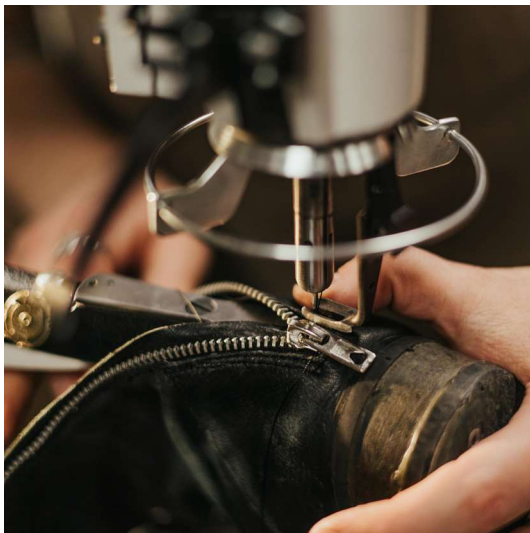
Ompele ketju kiinni päällykseen kannan puolelta yläreunasta aloittaen sisintä tikkiriviä myöten. Kiinnitä myös mahdolliset koristeremmit tällä ompeleella paikoilleen. Ompele ketju koko matkalta ylhäältä alas, mutta ei alareunan poikki toiselle puolelle.

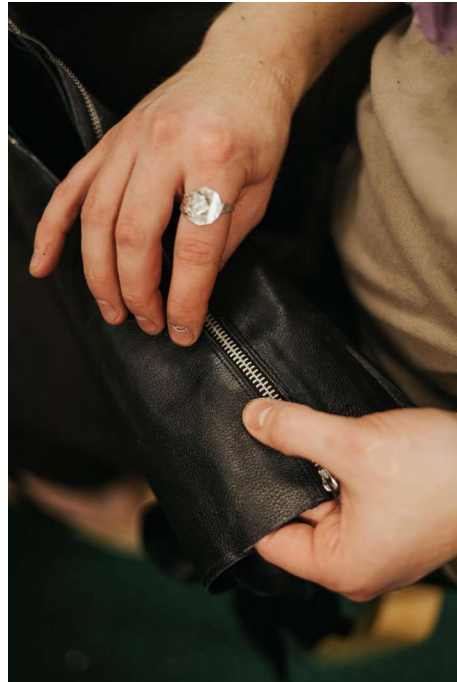
Liimaa kärjen puoleinen vetoketju kiinni päällykseen. Ompele kärjen puoleinen vetoketju kiinni sisintä tikkiriviä pitkin ylhäältä alas.

Varmista alareunaa liikutellen, ettei vetoketju jää “pussille” vaan on suorassa.
Tikkaa alareuna kiinni sisempää tikkiriviä seuraten.
Kiinnitä vuori vetoketjuun liimaten. Seuraa alkuperäistä tikkiriviä.

Ompele vuori kiinni
vetoketjuun ja päälliseen
alkuperäistä tikkiriviä
mukaellen molemmilta
puolilta. Katko langanpäät
ja polta niiden päät.

Valmis!
Voit naputella tikin jälkiä
vasaralla, jolloin tikkireiät
umpeutuvat.

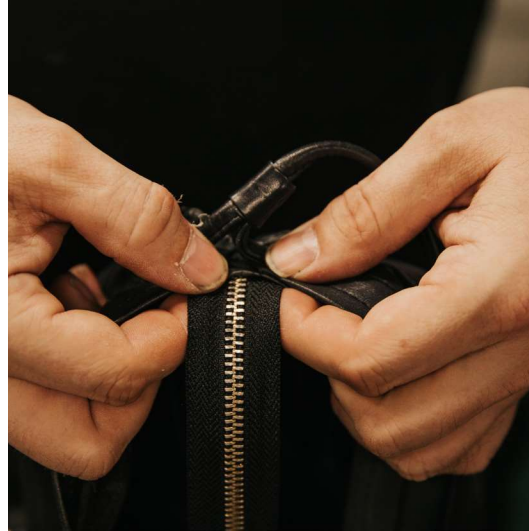

VETOKETJUN VAIHTO, laukku

1.

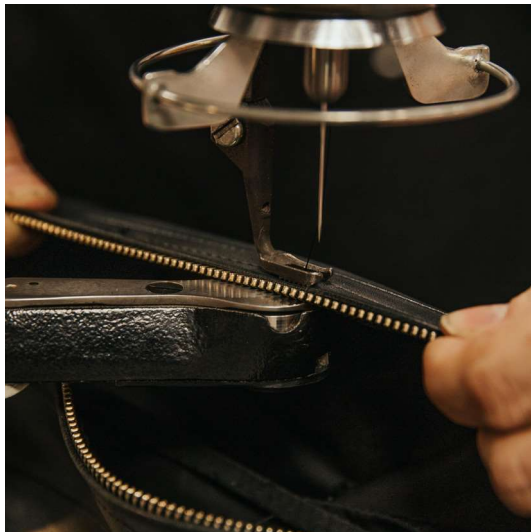
2.

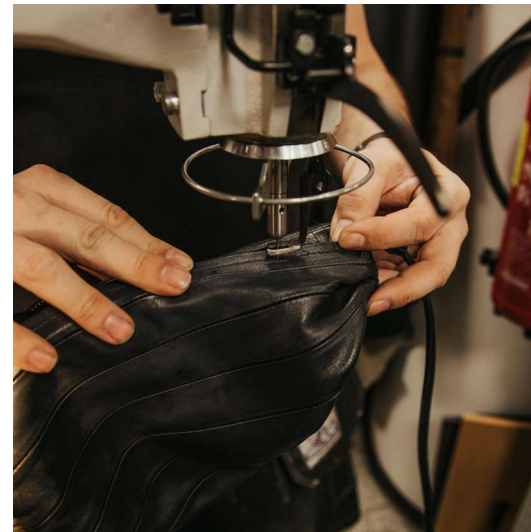
3.

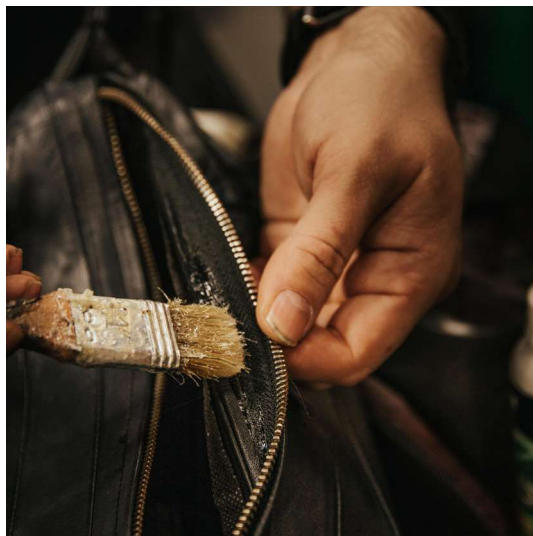
4.

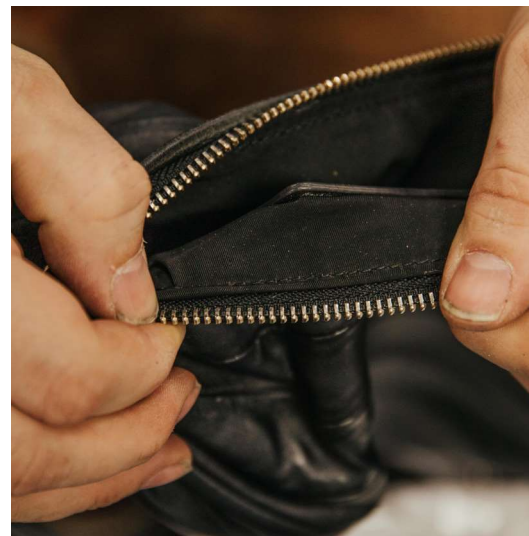
5.

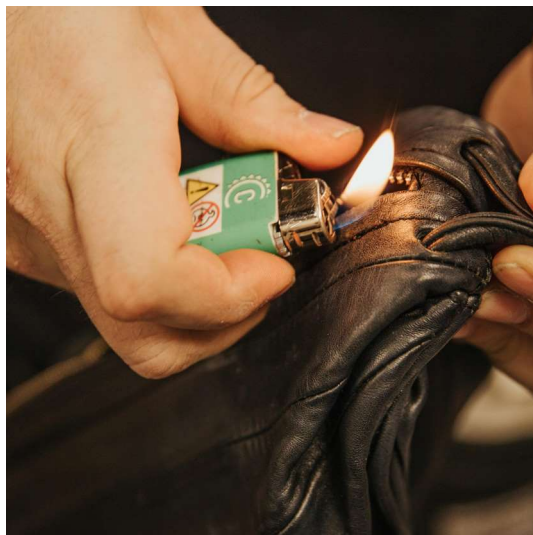
6.

7.

8.

9.

ERILAISIA PAIKKAUKSIA

PÄÄLLISEN PAIKKAAMINEN, paikka tulee neuloksen päälle

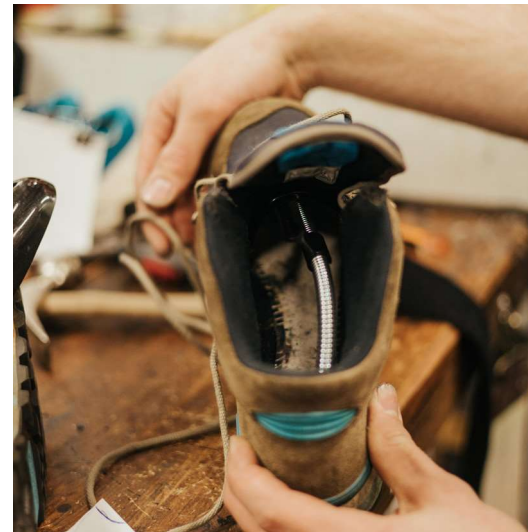
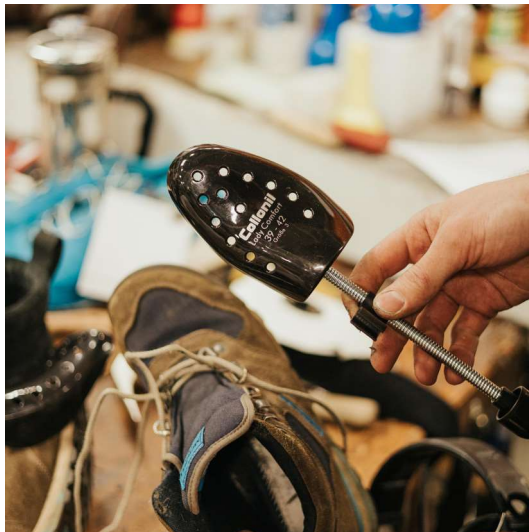
Paikka sijaitsee päällyksessä.
Vuori on ehjä.

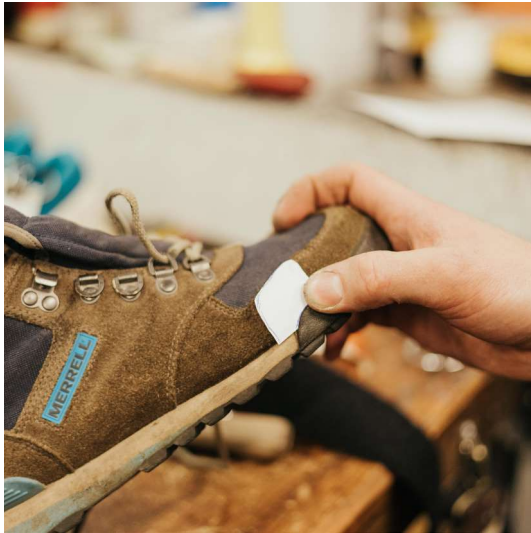
Piirrä suurpiirteinen kaava
paikkaa varten.

Aseta kenkään lepolesi.
Se helpottaa työskentelyä.

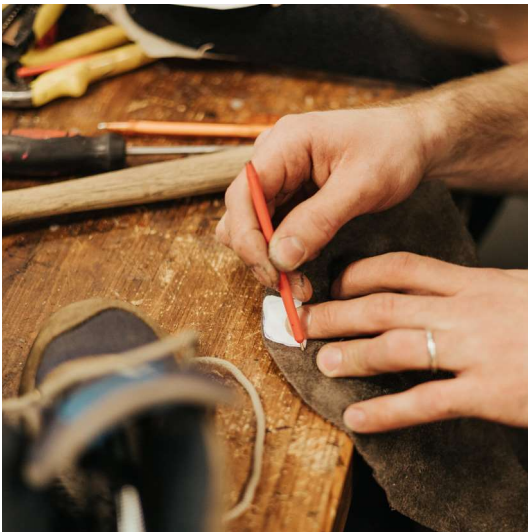
Varmista, että piirtämäsi kaava
asettuu sopivasti paikattavan
kohdan päälle ja hieman sen yli.

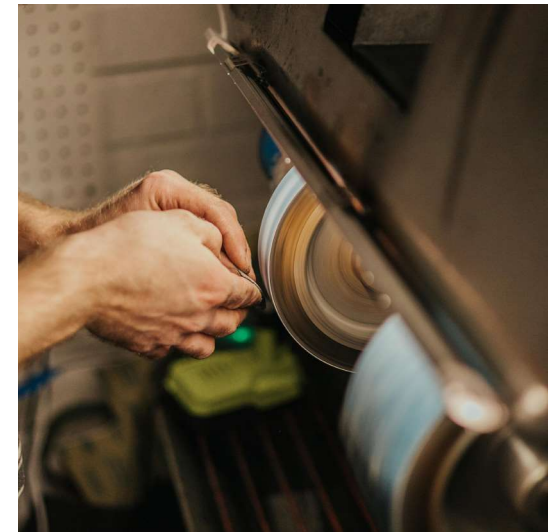
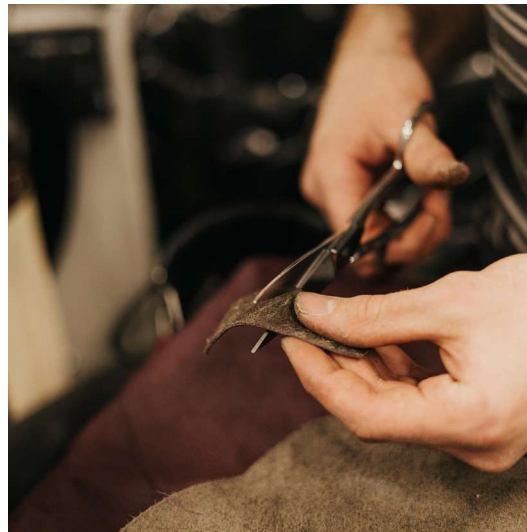
Valitse sopiva materiaali
paikan valmistukseen.

Piirrä paikan kaava nahalle.

Leikkaa paikkapalat irti ja hio ne sopivan ohuiksi.

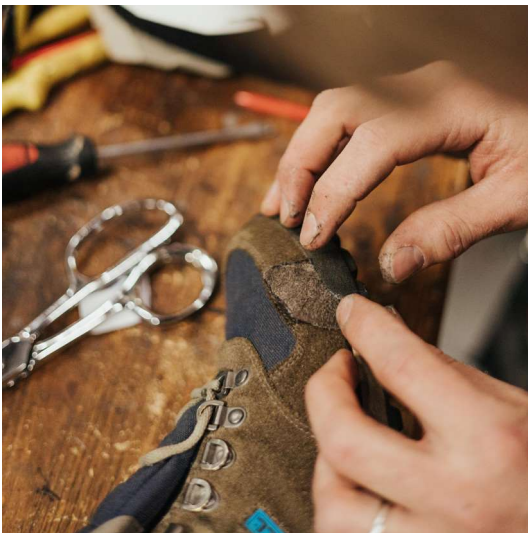
Laita liimaa päällyksen ja vuorin väliin. Asettele repeämä siististi “kiinni”, niin hyvin kuin mahdollista.

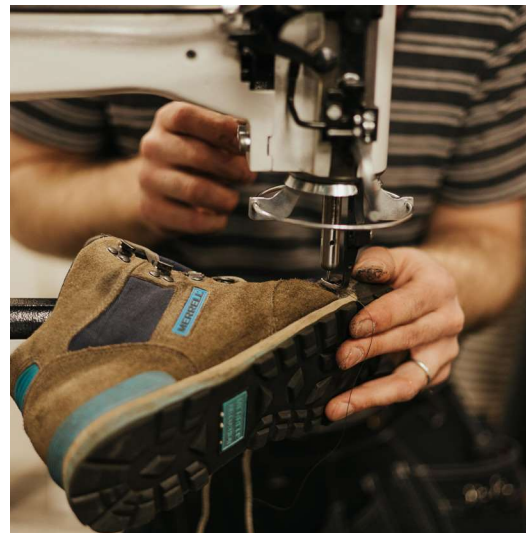
Liimaa paikka repeämän päälle.

Aseta paikka paikoilleen.

Ompele.

Valmis!

SIVUPAIKKA

Muistuta asiakasta, että kenkään saattaa tulla näkyvä jälki. Mikäli näin on, selitä millainen ja miksi.

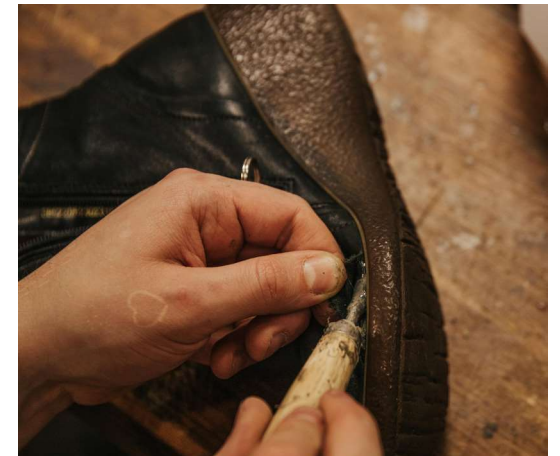
Valitse sopivan kokoinen paikka. Ohenna paikan reunat, jotta ne eivät paina asiakkaan jalkaa tai peilaa.

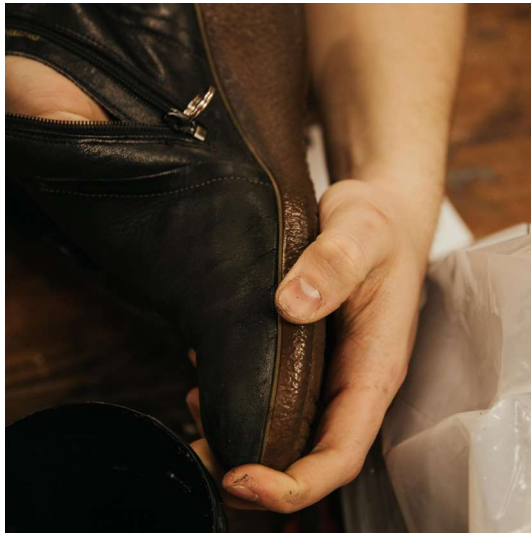
Irrota pohja repeämän kohdalta riittävän suurelta alueelta.

Irrota päällinen ja vuori toisistaan.

Laita kontaktiliimaa päällyksen ja vuorin väliin, runsaasti paikkaan.

Liuúta paikka päällisen ja vuoren väliin oikeaan kohtaan.
Anna liiman kuivua.

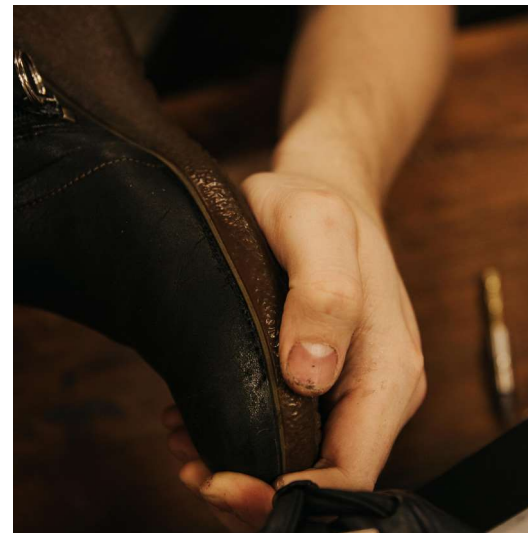

Ompele paikka kiinni päällisen ja vuoren välistä mikäli mahdollista.
Ompele reiän alareunaa mukaellen tikkaa ensin suora tikkirivi ja sitten tee siksakia reiän yli.

Valmis!

Liimaa vuori ja päällinen takaisin sisäpohjaan.
Karhenna ulkopohja ja sisäpohja eli liimattavat pinnat hiekkapaperilla.
Liimaa sisäpohja takaisin ulkopohjaan sopivalla liimalla.

PÄÄLLISEN PAIKKAAMINEN, pieni reikä siksak-ompelulla

Mikäli reikä on pieni ja vuori on reiän kohdalta ehjä, tee siksak-ompeleet vuoren ja päällisen läpi.

Mikäli myös vuoressa on reikä, tarvitaan paikka.

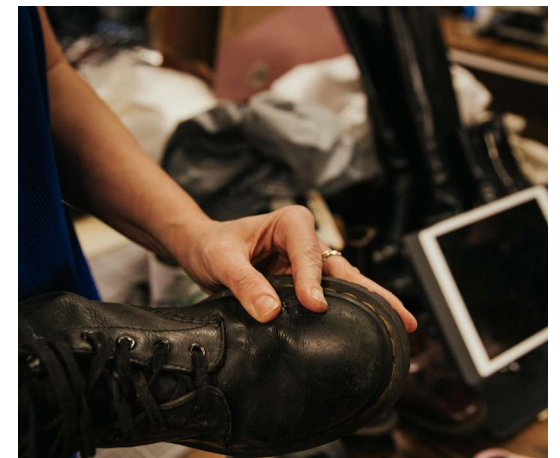
Liimaa paikka reiän kohdalle ja hieman sen reunojen yli kengän sisäpuolelle.

Paikkamateriaaliksi soveltuu pehmeä, mutta jäykkä nahka. Reunat tulee ohentaa, jotta ne eivät paina jalkaa tai peilaa.

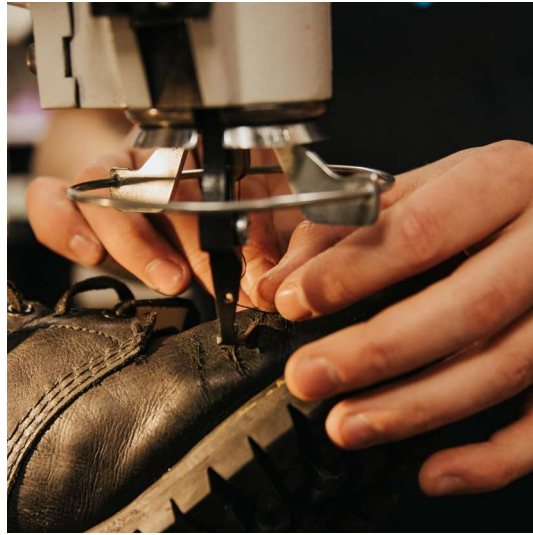

Pyri liimaamaan päällistä kiinni paikkaan ja asettele palkeenkielet ja repeämät mahdollisimman hyvin paikoilleen.

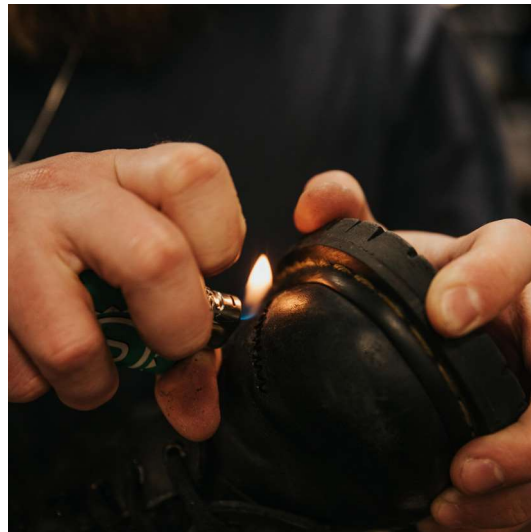
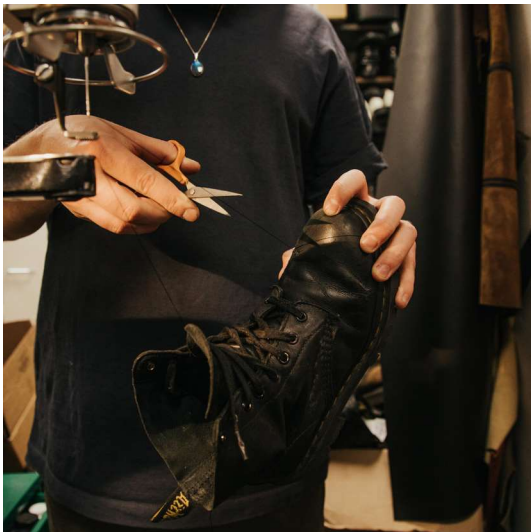

Ompele reikä kiinni siksak-kuviolla tai kengän omien tikkien mukaan.

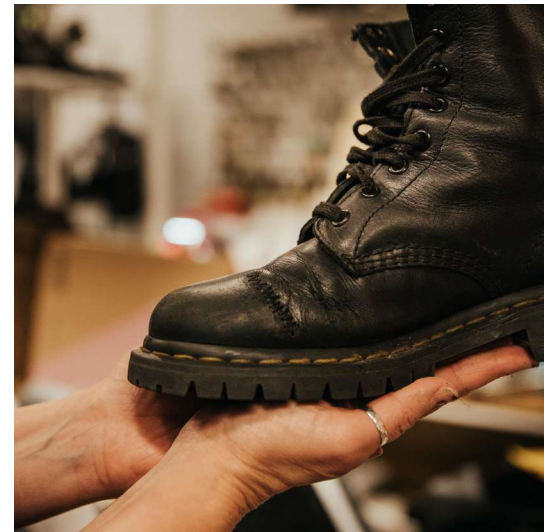
Anna liiman kuivua.

Viimeistele.

Valmis!

PÄÄLLISEN PAIKKAUS, kittiä ja maalia

Valitse sopivan kokoinen paikka.

Ohenna paikan reunat, jotta ne eivät paina asiakkaan jalkaa tai peilaa.

Limaa paikka kengän sisälle oikeaan kohtaan.

Pyri asettelemaan päällyksen palkeenkielet, repeämät mahdollisimman hyvin takaisin paikoilleen.

Anna liiman kuivua.

Tasoita ja karhenna repämäkohta ja hieman sen reunojen yli hiekkapaperilla.

Poista pölyt ja levitä nahkakitti paikattavaan kohtaan.

Anna kuivua.

Hio pinta tasaiseksi. Levitä nahkakittiä tarvittaessa uusi kerros.

Anna kuivua ja hio tasaiseksi.

Kun pinta on tasainen, maalaa kohta akryylimaalilla.

HUOM!

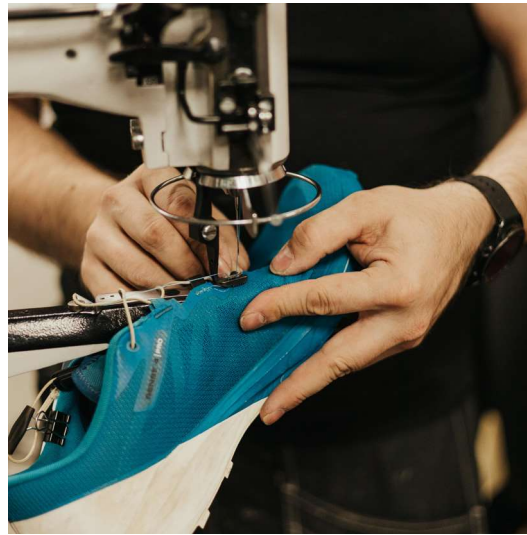
Muistuta asiakasta, että kenkään tulee näkyvä jälki, jotta kohta vahvistuu.

PAIKKAUS, revennyt nauhalenkki

Poista revennyt nauhalenkki.

Valitse sopiva materiaali, tee uusi nauhalenkki ja ompele.

Valmis!

**Suutarille tulee monia mielenkiintoisia tehtäviä korjattavaksi.
Osa on simppeleitä korjauksia, joskus tarvitaan
kokeilua, pohdintaa sekä yrityksen ja erehdyksen kautta syntyvää oppia.
Välillä myös käsinompeleille on paikkansa, muutoinkin kuin nappeja ommellessa.
Tässä kolme esimerkkiä pienistä korjaustehtävistä.**

Esimerkki 1

Revennyt koiran talutushihna

Esimerkki 2

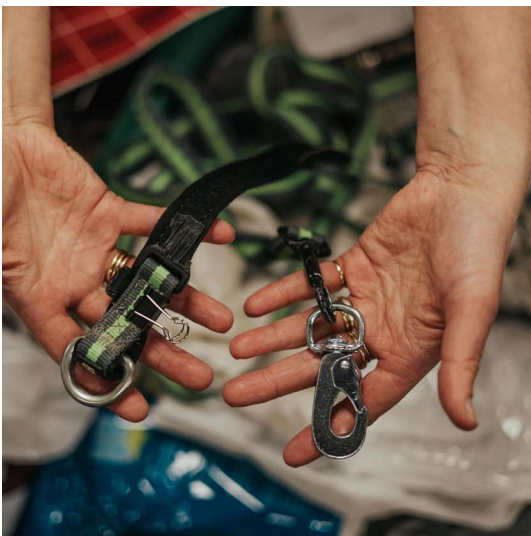
Revennyt räpylän kiristysnauha

Esimerkki 3

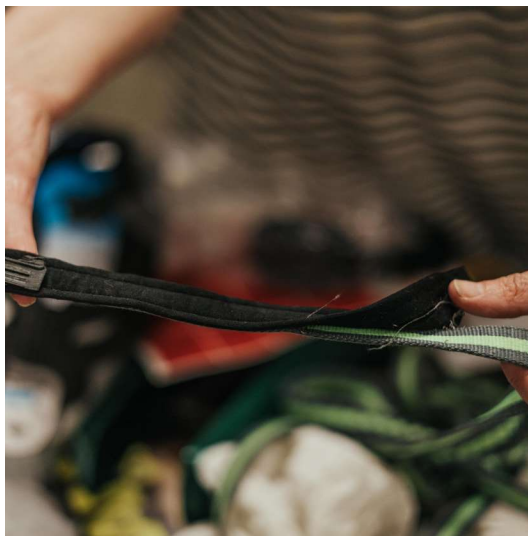
Ompeleita

Revennyt koirantalutushihna

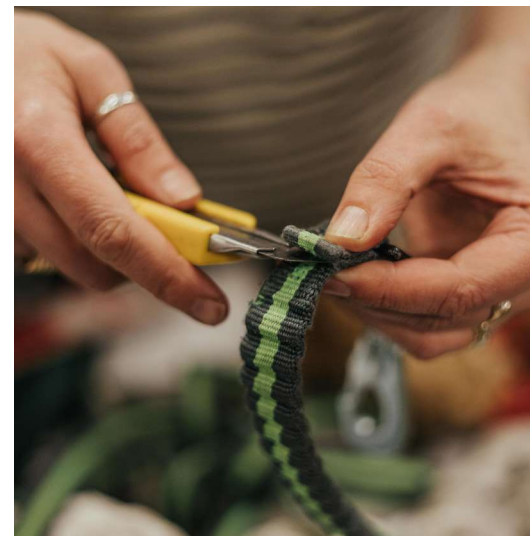
1.

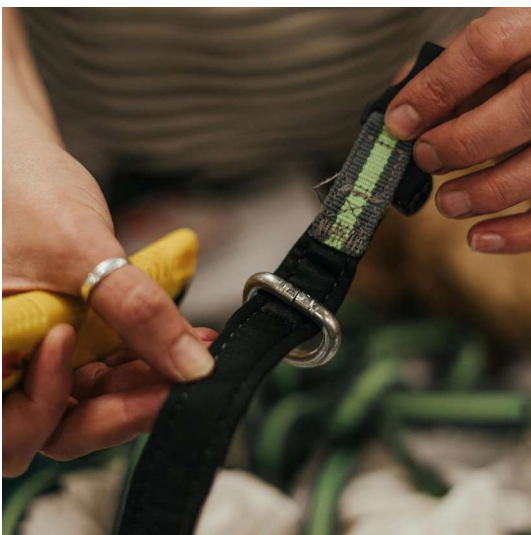
2.

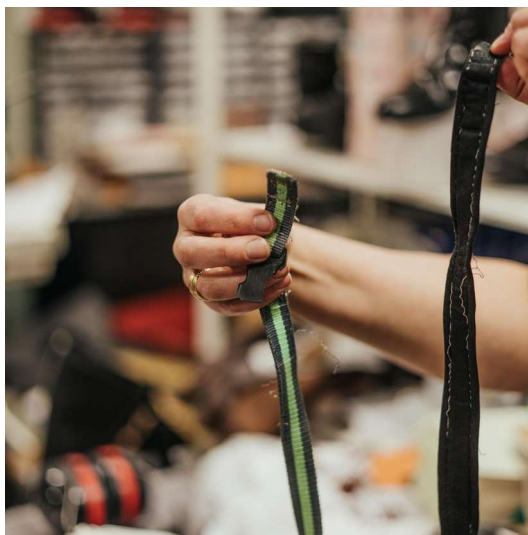
3.

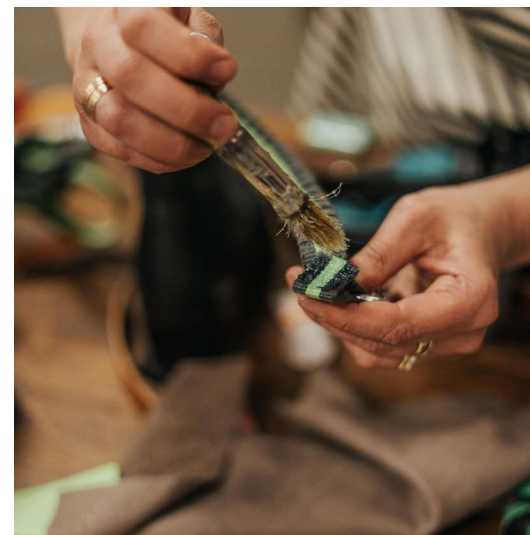
4.

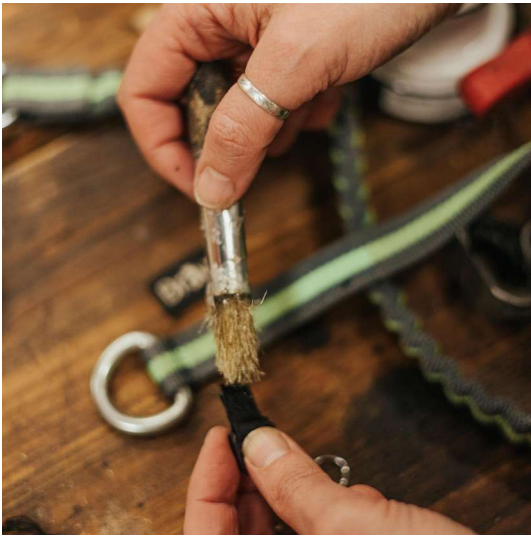
5.

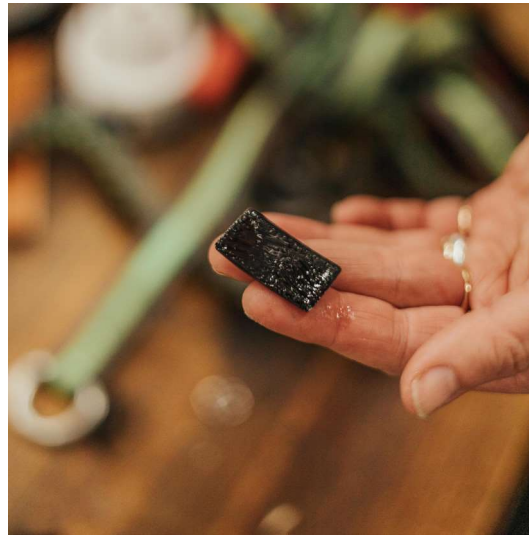
6.

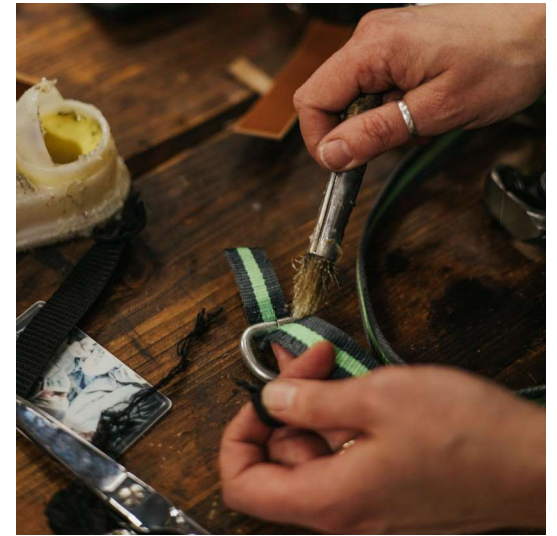
7.

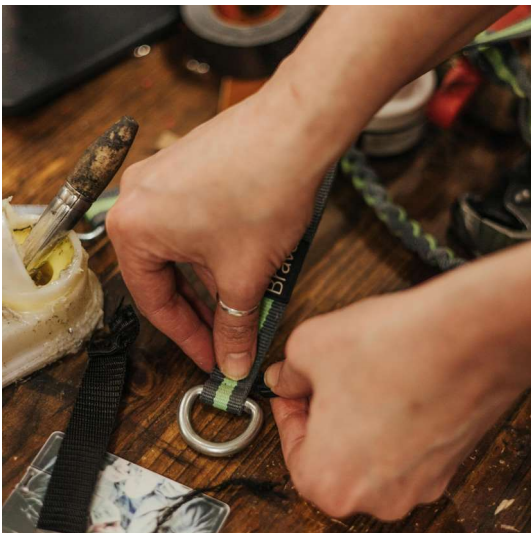
8.

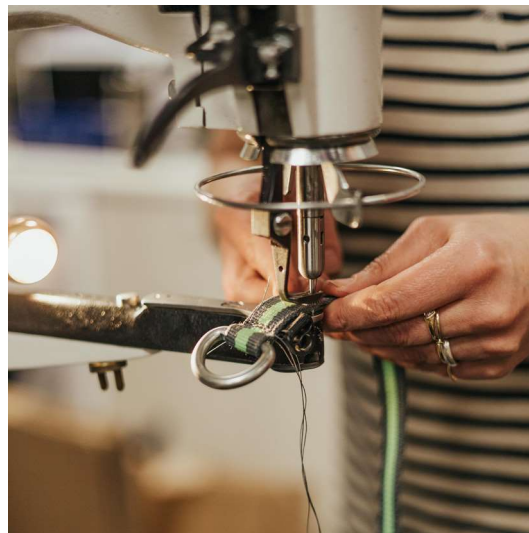
9.

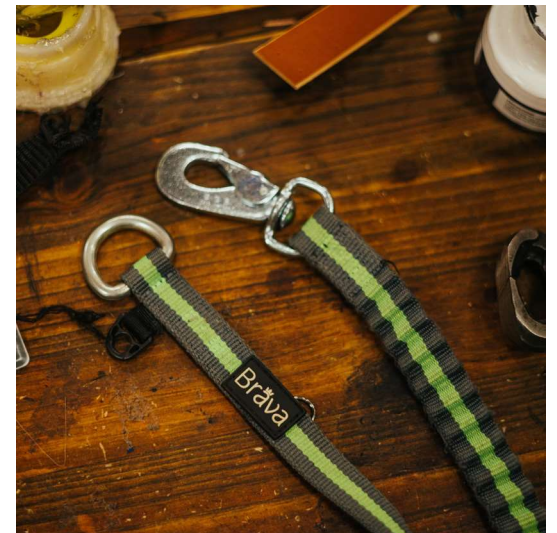
10.

11.

12.

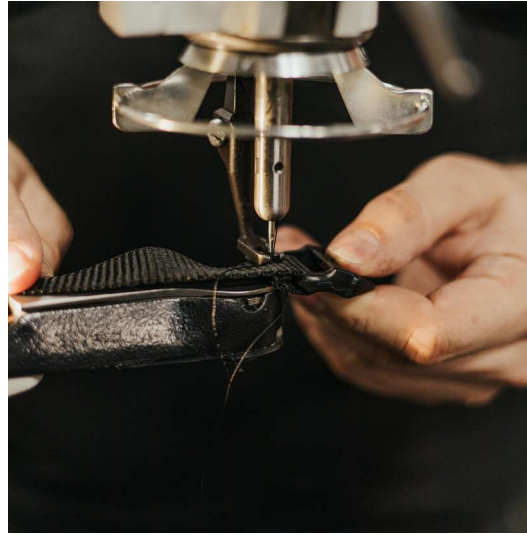

Revennyt räpylän kiristysnauha

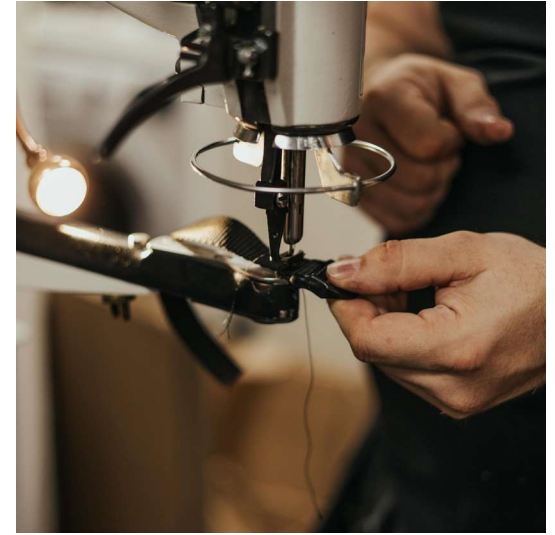
1.

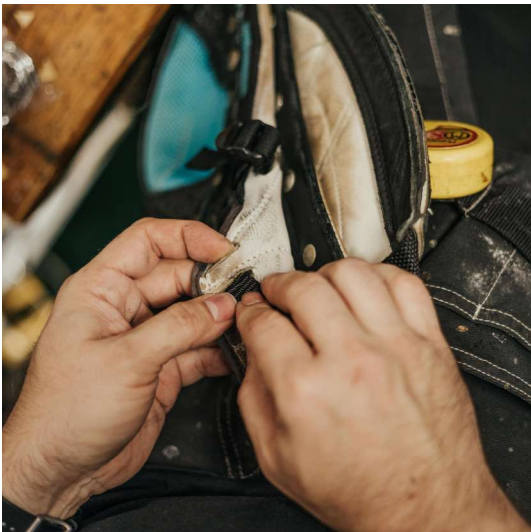
2.

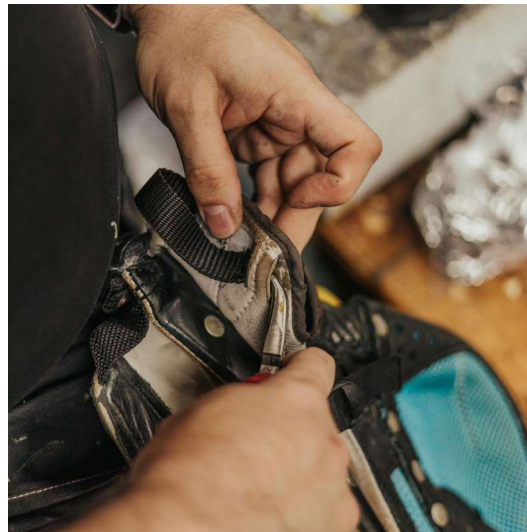
3.

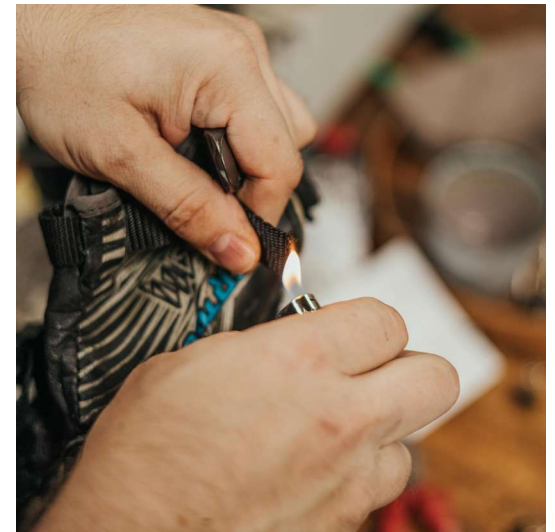
4.

5.

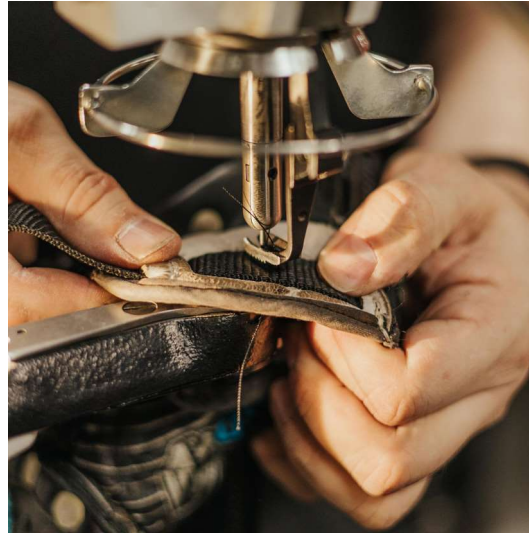
6.

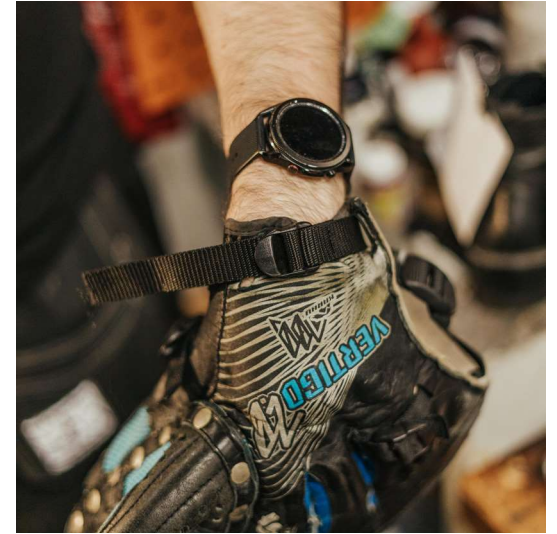
7.

8.

9.

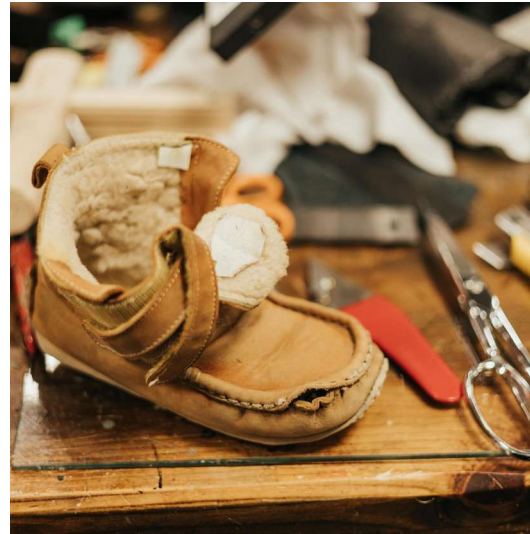

Ompeleita

1.

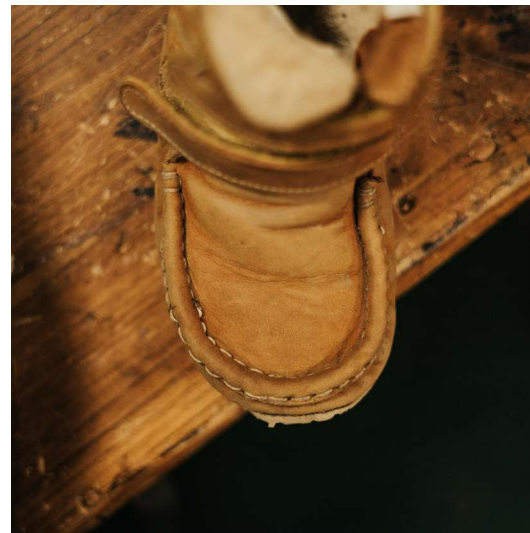
2.

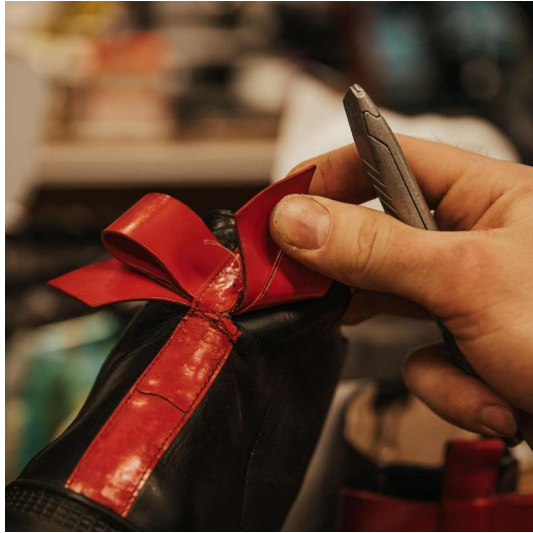
3.

4.

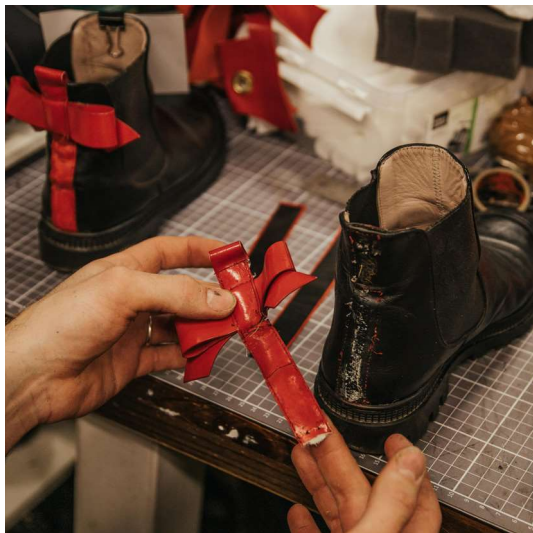
REVENNYT RUSETTI

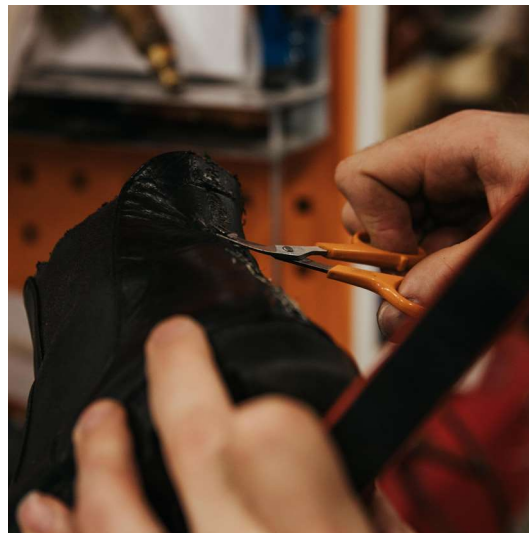
Pura rikkoutunut osa pois.

Mikäli mahdollista, hyödynnä alkuperäistä osaa piirtäessäsi kaavaa,

Siisti langanpätkät yms. pois.

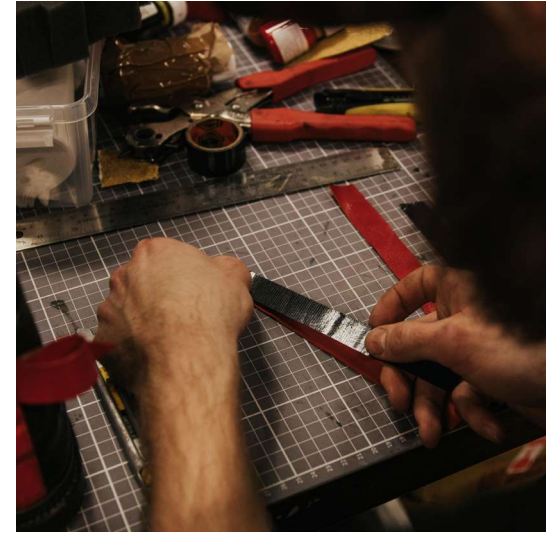
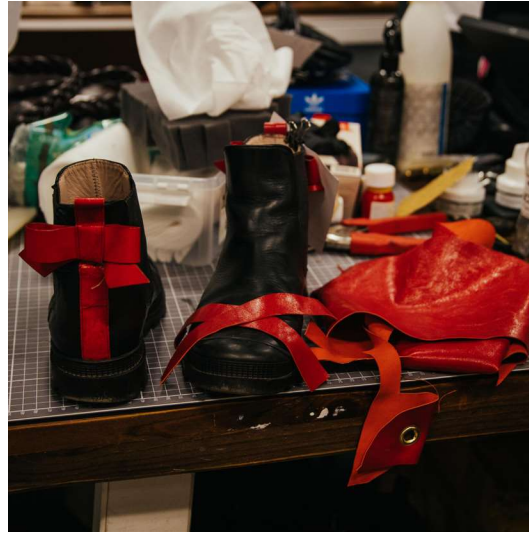
Valitse sopiva materiaali korjaukseen.

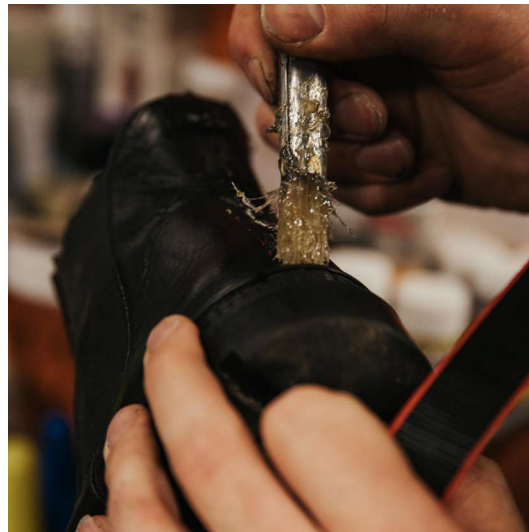
Valmista sopivat palat.

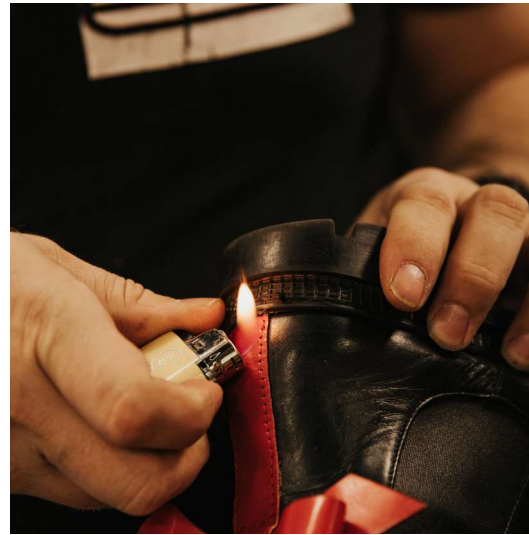
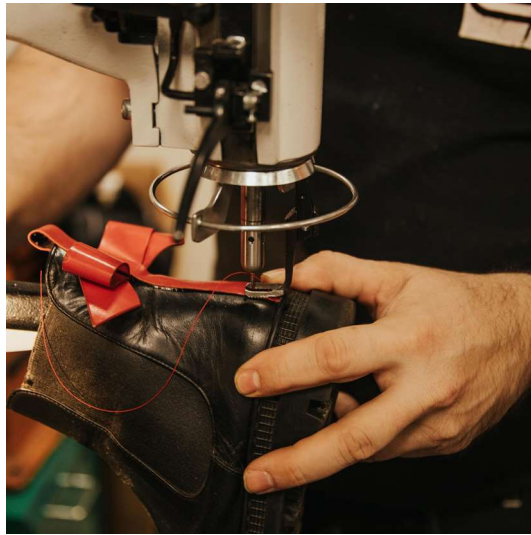
Monesti kannattaa vahvistaa korjattavaa kohtaa vahvikkeella.

Liimaa ja asettele korjattavat palat paikoilleen.

Ompele ja viimeistele.

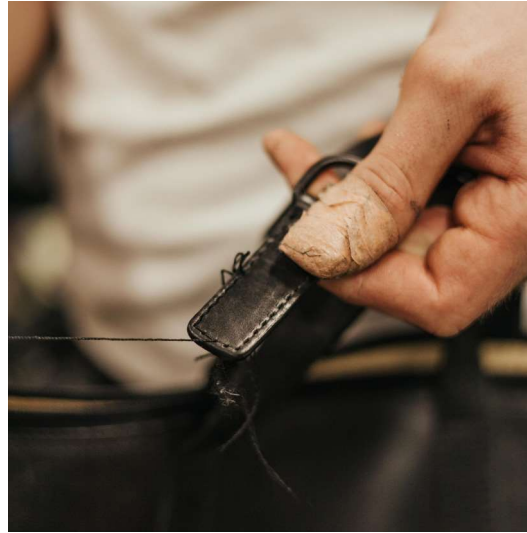
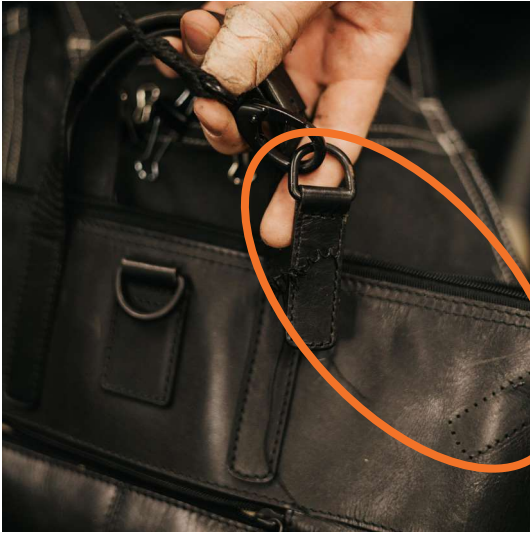
Valmis!

LAUKKU, Irronnut kantohihna

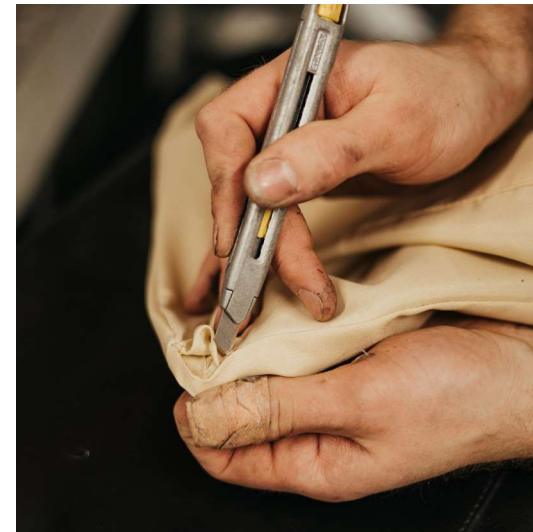
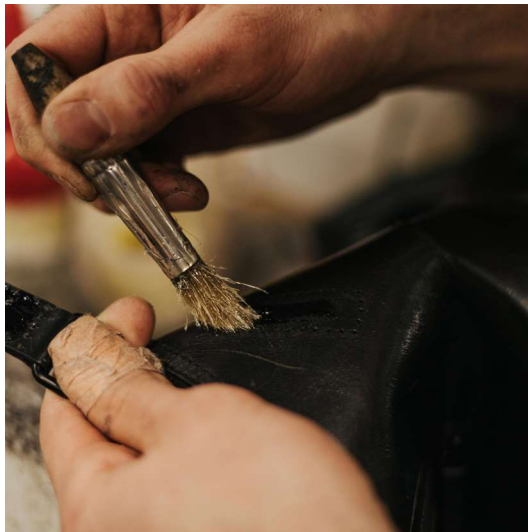
Poista vanhat ompeleet irronneista kohdista.

Laita liimaa yhdistettävälle pinnolle.

Kyseessä on apuliimaus.
Anna kuivua.

Jos laukussa on vuori ja asiakas ei halua ompeleita vuorin läpi, avaa se sopivasta kohtaa.

Aseta liimattavat pinnat
vastakkain.

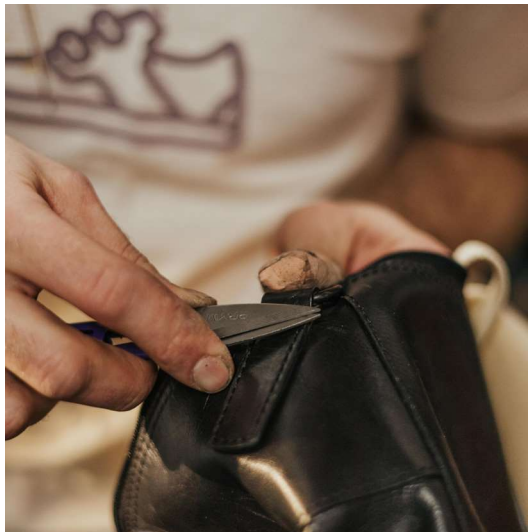
Ompele.

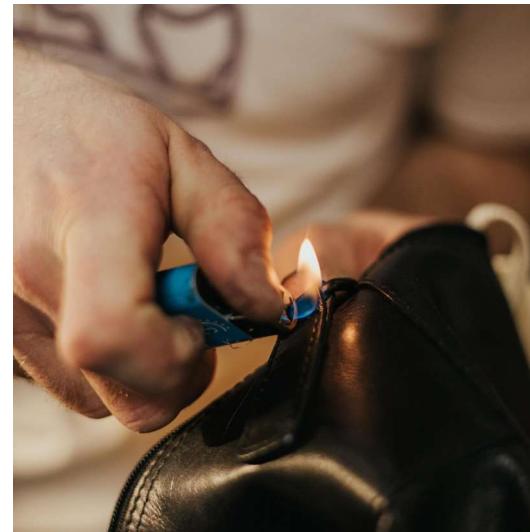
Varo, ettet ompele vuoria
kiinni korjattavaan kohtaan.

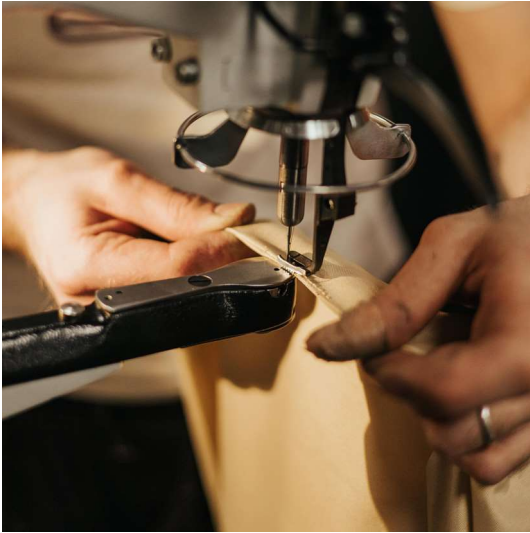
Katko langat.

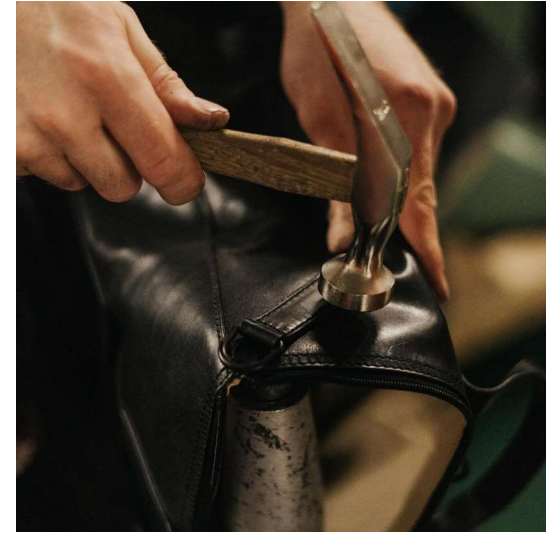
Polta langanpäät.

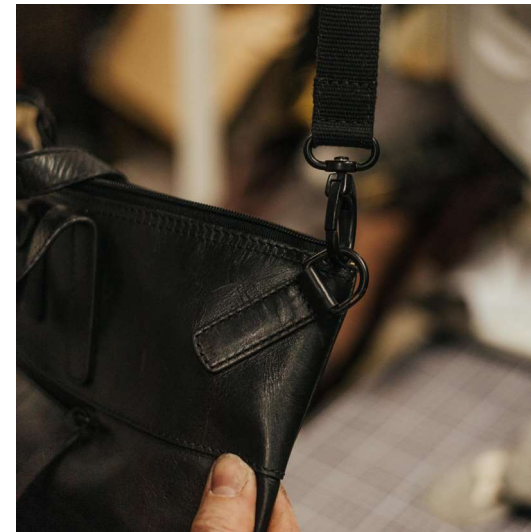
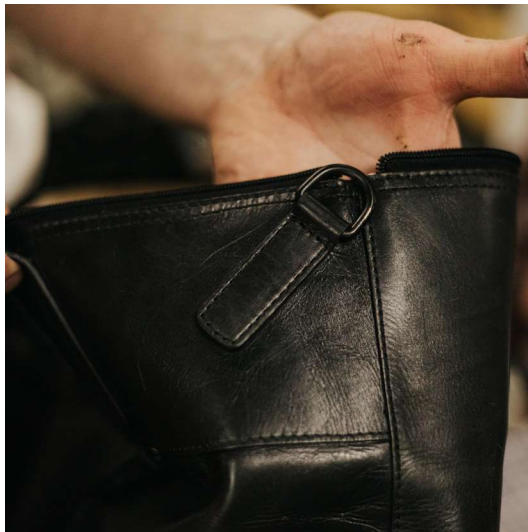
Ompele avaamasi
vuorikohta kiinni.

Siisti ja viimeistelemään.
Vasaralla naputellen tikkien
reiät pienenevät.

Valmis!

REVENNYT SAUMA

Poista repeämäkohdasta langanpätkät.
Asettele saumapinnat oikein kohdakkain ja liimaa ne toisiinsa kiinni.
Anna liiman kuivua.

Ompele.

Aloita vanhojen tikkien päältä
ja jatka hieman yli repeämän.

Lukkotikit kumpaankin
päähän.

KANTA REVENNYT LÄPI

Poista sisäpohjat.

Etsi sopiva paikkamateriaali. Paikka tehdään takavuorin (LINKKI) tapaan.

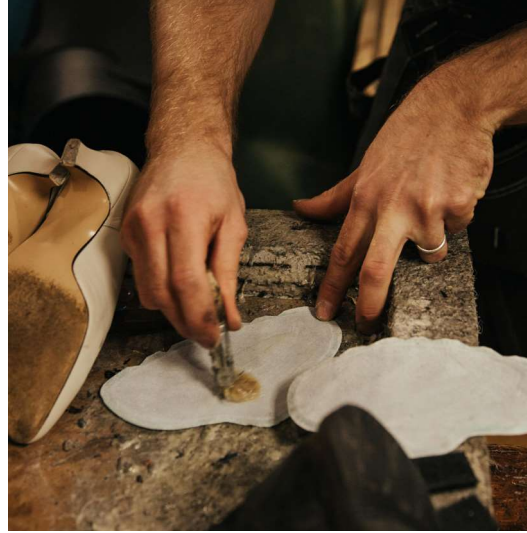
Ohenna paikka reunoilta hyvin ohueksi.

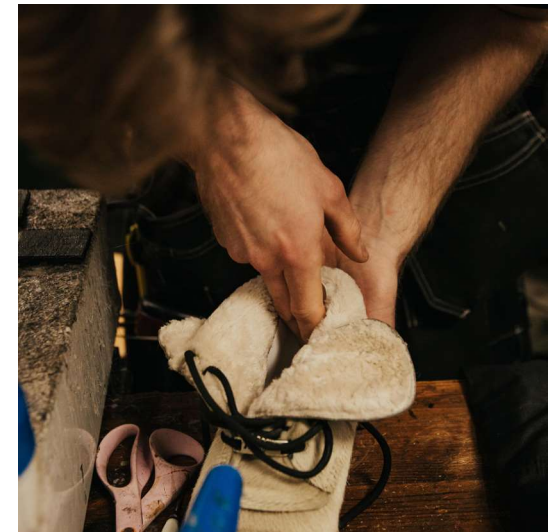
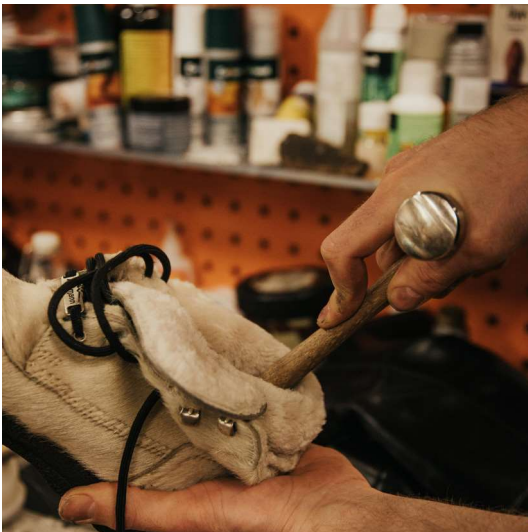
Harkota sisäpohjan alle
asettuva osa takavuorista.

Liimaa repeämäkohdan reunat toisiinsa, mikäli mahdollista. Asettele kantakappi
mahdollisimman hyvin paikoilleen. Liimaa se kiinni vuoreen ja päälliseen.

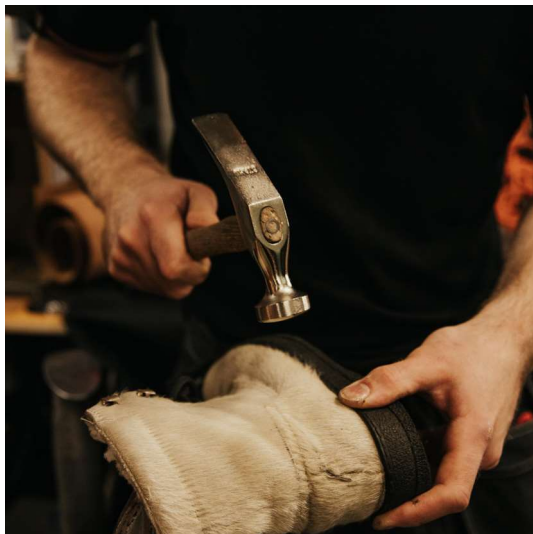

Aseta tarvittaessa myös paikka sopivaan kohtaan
ja ompele kengän ulkopuolelta siksakilla.

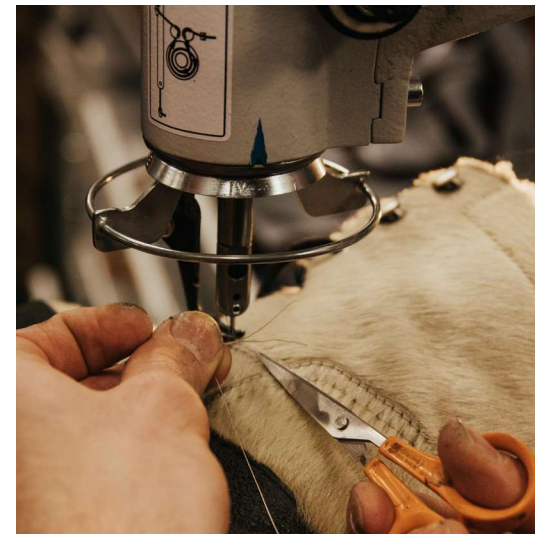
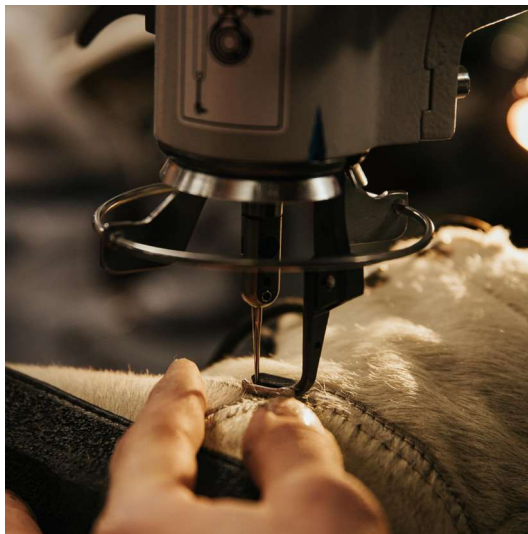

Toimi kuin laittaisit takavuorta
(LINKKI)

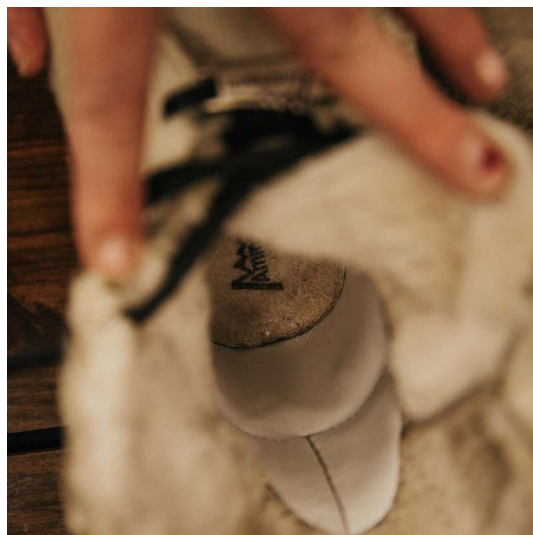
Takavuori paikkaa repeämää
vuoren puolelta.

Takavuori laitetaan loppuksi, koska se estää päällyksen tikkejä
sekä kantakappia painamasta asiakkaan jalkaa.

Valmis!

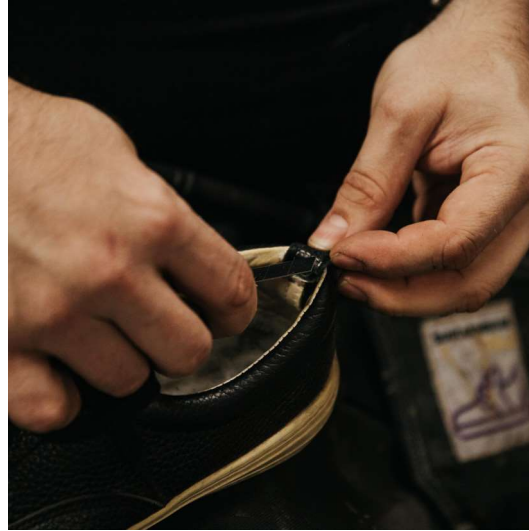

KANTAPÄÄ REVENNYT

1.

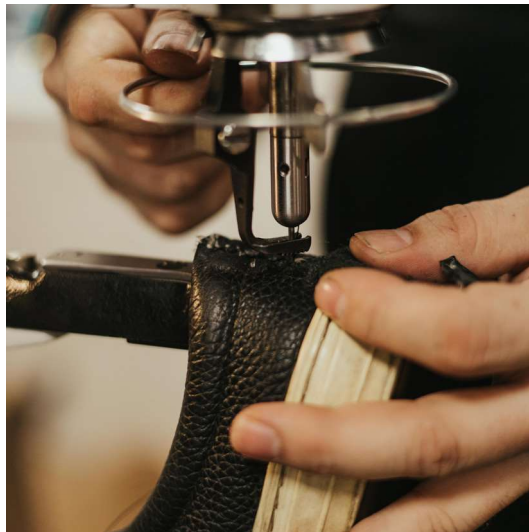
2.

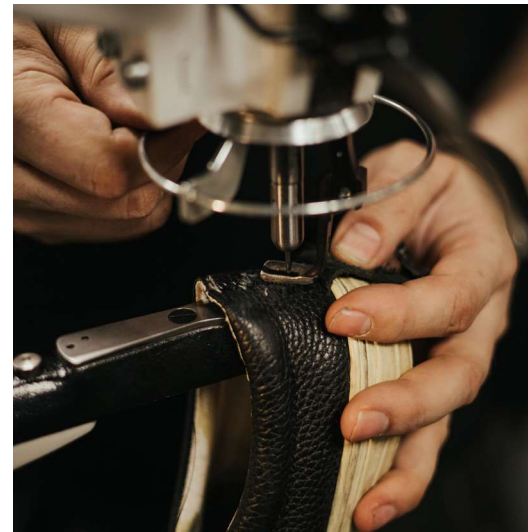
3.

4.

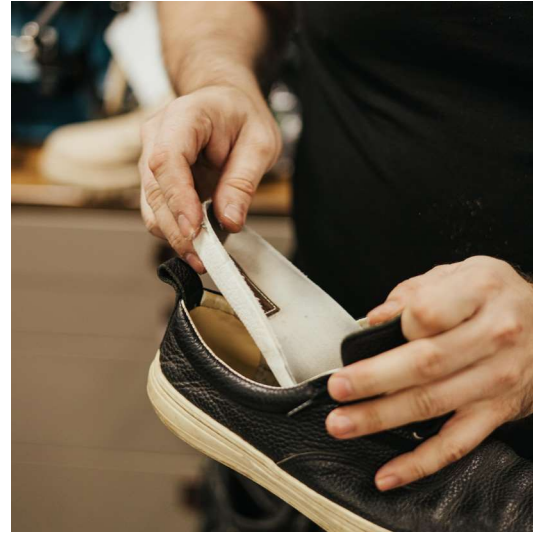
5.

6.

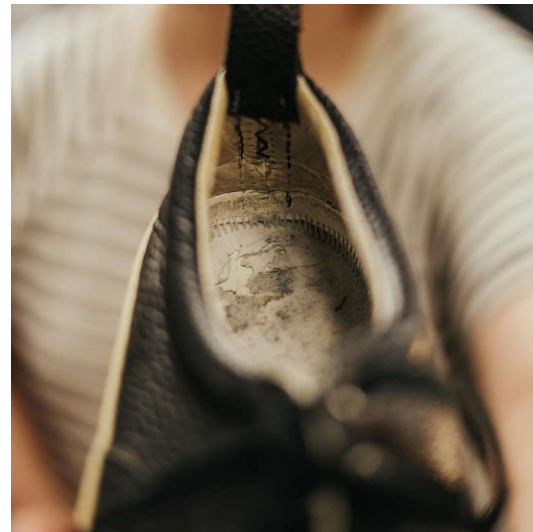
7.

8.

9.

OTSONOINTI

Otsonoimalla voidaan tuotteista poistaa hajuja.

Otsoni on ihmiselle haitallista.

On tärkeää, että otsonointi tapahtuu sille varatussa tilassa tai kaapissa, jossa on hyvä ilmanvaihto.

Otsonointia ei saa tehdä kenkiin, jossa raakakumia.

KOROTUS

I/2

Korotuksia tehdään kenkiin ortopedisistä tarpeista johtuen tasaamaan asiakkaan jalkojen pituuseroja.

Asiakkaat yleensä tietävät kuinka paljon korotusta he tarvitsevat. Mikäli asiakas on liikkeellä ns. ”minusta-tuntuu” periaatteella, on syytä kieltäytyä korotuksen tekemisestä ja ohjata asiakas lääkärille tai fysioterapeutille.

On kaksi tapaa tehdä korotus. Se voidaan tehdä joko pohjan päälle tai halkaistun pohjan väliin.

Seuraavassa esimerkissä tehdään korotus halkaistuun pohjaan.

Korotus tehdään etyyliivinyliasettaattilevystä (EVA), jota on saatavilla useissa eri paksuuksissa ja väreissä. EVA on kevyt, huokoinen materiaali ja se soveltuu erinomaisesti korotusten tekemiseen. EVA tarvitsee aina kulutuspinnan erikseen, koska se ei kestä kulutusta, ellei sitä ole valettu muottiin.

Korotuksen tekeminen aloitetaan kengän alkuperäisten mittojen ottamisella. Mittaa koron korkeus takaa, koron etureunasta sekä pohjan korkeus päkiän kohdalta. Merkitse mitat ylös paperille.

Valitse sopivan paksuinen ja värinen EVA-levy. Leikkaa sopivan kokoinen kappale. Paksuuden tulee olla suurempi kuin haluttu korotus, sillä kappaleita työstettäessä niistä kuluu hitusen pois.

Halkaise pohja sopivasta kohdasta. Halkaisu suoritetaan läheltä kulutuspinnaa, jotta alkuperäistä pohjaa jäisi yläpuolelle mahdollisimman paljon. Tämä säilyttää pohjan alkuperäisiä ominaisuuksia, kuten kääntöjäykkyyttä ja tekee korotetusta pohjasta taipuisamman askeleen käynnissä.

KOROTUS

2/2

Hio/karhenna pohjan ylä- ja alapuoli sekä EVA-pala. Hiomalla tasoitetaan puoliskot ja karhentamisella niiden liimapinta-ala kasvaa.

Halogenoi EVA.

Levitä asetonilla laimennettua polyuretaaniliimaan (PU-liima) pohjan yläpuoleen ja EVA-kappaleelle. Anna kuivua ja sen jälkeen levitä normaalivahvuista PU-liimaa molempiin puoliin. Anna kuivua.

Aktivoi liimapinnat lämmittämällä.

Aseta kappaleet kohdalleen ja prässäa ne kiinni.

Muotoile EVA-kappale kengän pohjan muotoon.

Sommittele pohjan alapuoli oikealle kohdalla ja ota mitat samoista paikoista kuin alussa. Hio korotus sopivaksi.

Tarkastele koron etureunan istuvuutta samoin kuin kengän käyntiä.

Valmiissa tuotteessa koron on oltava tasaisesti maassa kiinni ja kengän käynnin luontevaa. Tämä saavutetaan hiomalla korotuksen kärjestä ja koron etureunan kohdalta EVAa pois.

Hio korotus istuvaksi kulutuspuoleen kanssa.

Korotuksen on oltava halutun korkuinen kannalta. Päkiällä tavoitetteesta voidaan hitusen joustaa, mikäli hionnan tulos istuu luontevammin pohjassa.

Levitä laimennettu PU-liima molempiin puoliskoihin. Anna kuivua, jonka jälkeen levitä normaalivahvuinen PU-liima. Anna kuivua.

Aktivoi lämmöllä. Prässäa pohja kiinni.

Hio reuna tasaiseksi.

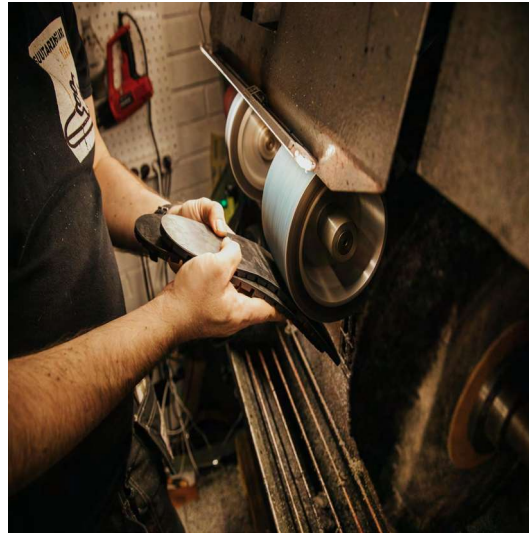
Tarvittaessa värjää reuna halutun väriksi. Korotus on valmis.

POHJAN VAIHTO, esimerkki 2, nastat kengän pohjiin

1.

2.

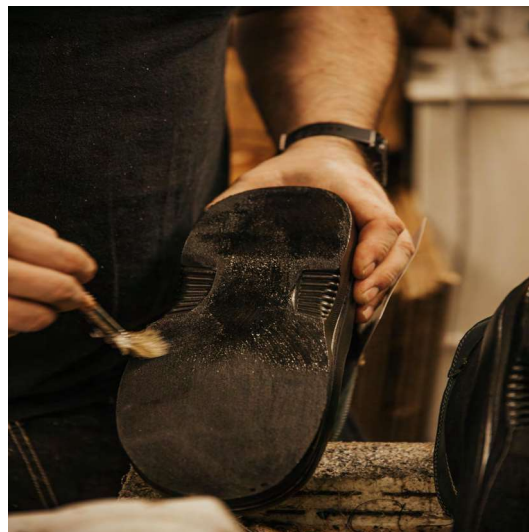
3.

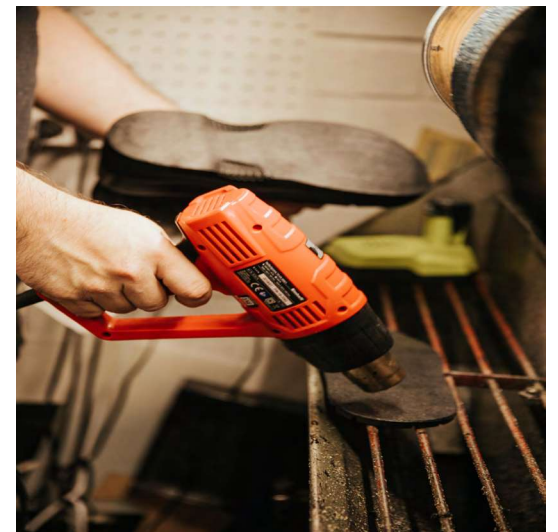
4.

5.

6.

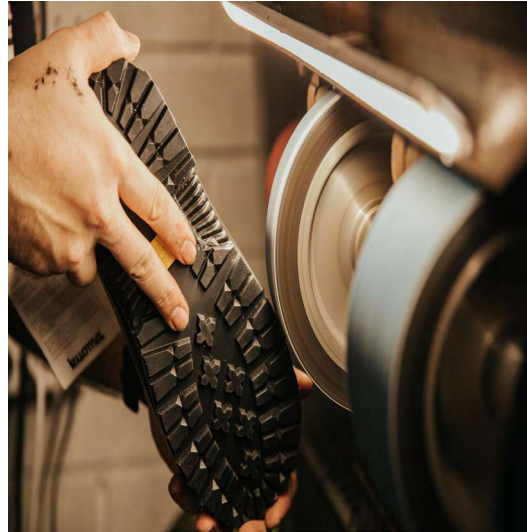
7.

Rengasnasta, esimerkiksi MaxiGrip, uppoaa n. 1 cm verran pohjaan. Tämä saattaa painaa kävellessä. Pohjan tulee olla riittävän paksu!

Jäänastat, esimerkiksi BG 1000/3000 sopivat pehmeämpiin pohjiin.

8.

Liukastumisen estämiseksi nastat kiinnitetään kantapäähän.

Päkiälle asetettavat nastat helpottavat liikkumista.

NASTAT KENGÄN POHJAAN

Kengän pohjan paksuus ja pehmeys määräävät käytettävän nastan mallin.

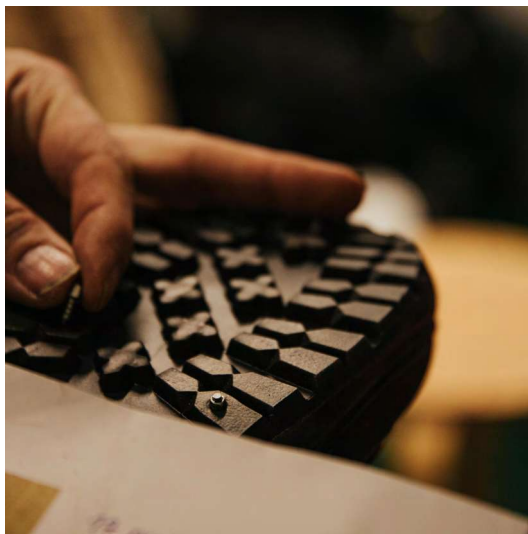
Nastojen mukana tulee yleensä työkalu, joka asetetaan ruuvivääntimeen.

Ruuvaa nastat ohjeiden mukaan kengän pohjaan asiakkaan toivomiin kohtiin.

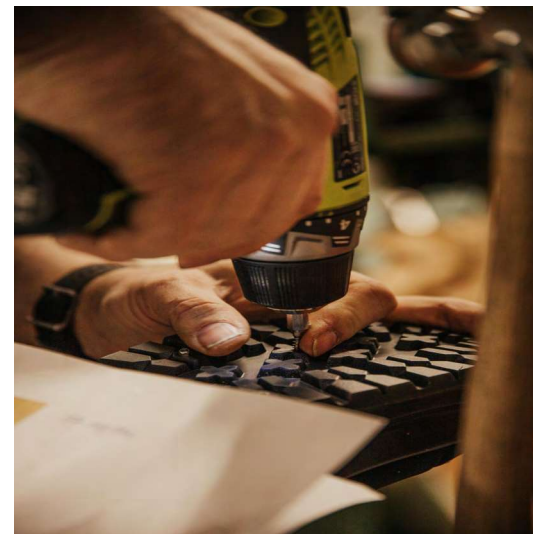
I. Asiakkaan toivomat paikat nastoille.

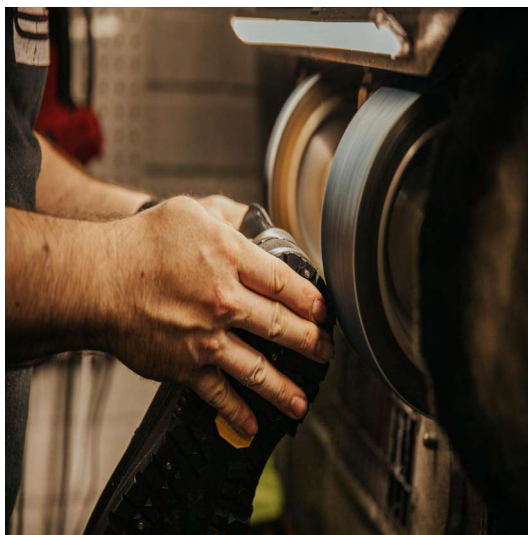
2.

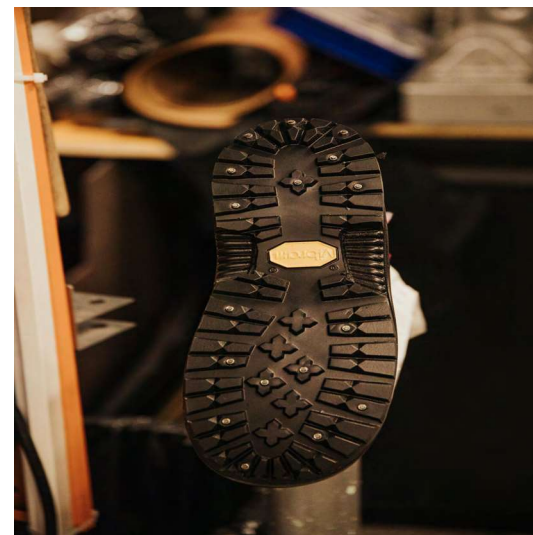
3.

4.

5.

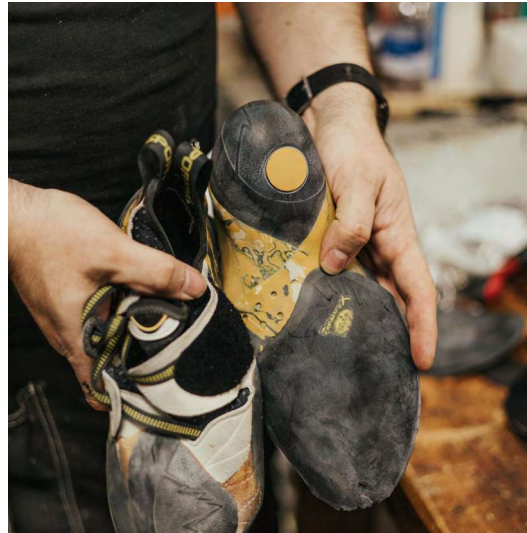
POHJANVAIHTO, esimerkki 3, kiipeilykengät

Valitse sopiva materiaali uuteen pohjaan yhdessä asiakkaan kanssa.

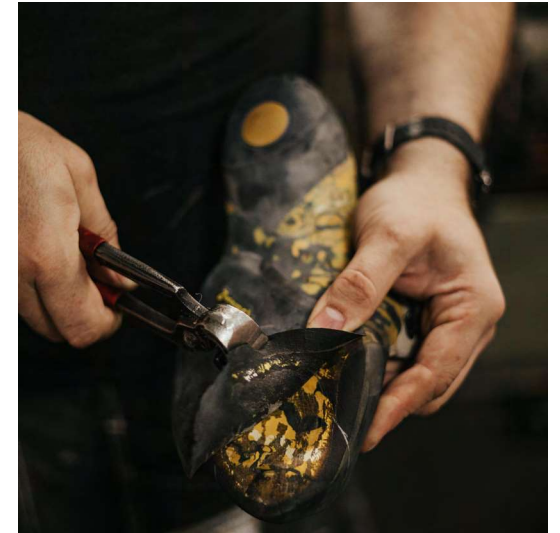
Lisätietoa pohjista:

<https://www.climbingshoereview.com/climbing-shoe-rubber-comparison/>

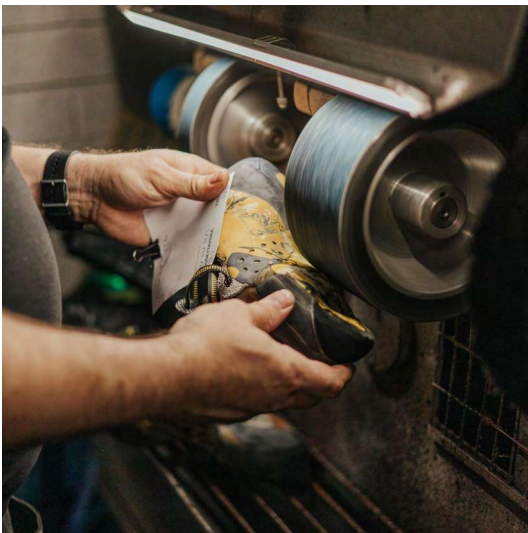
1.

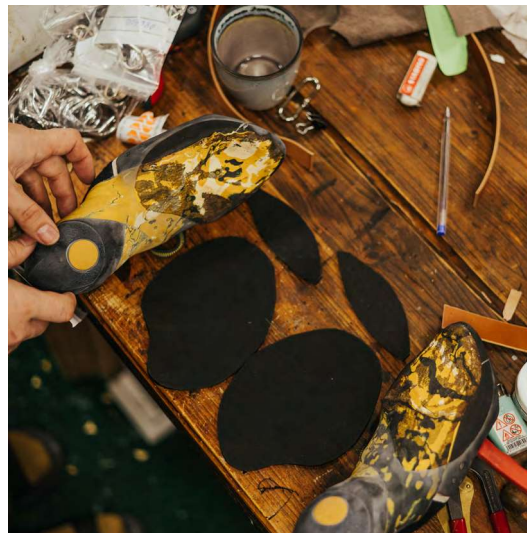
2.

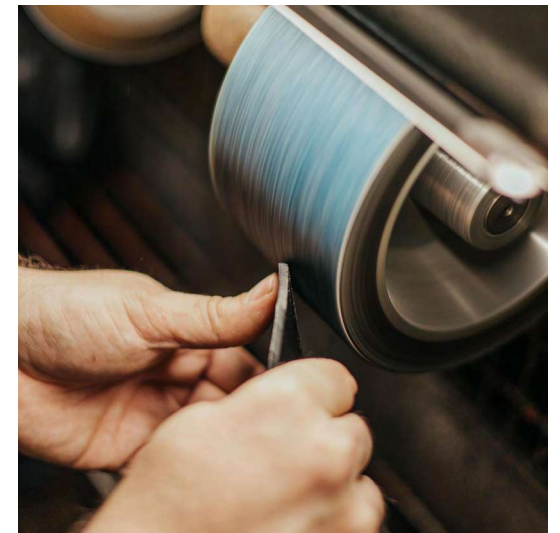
3.

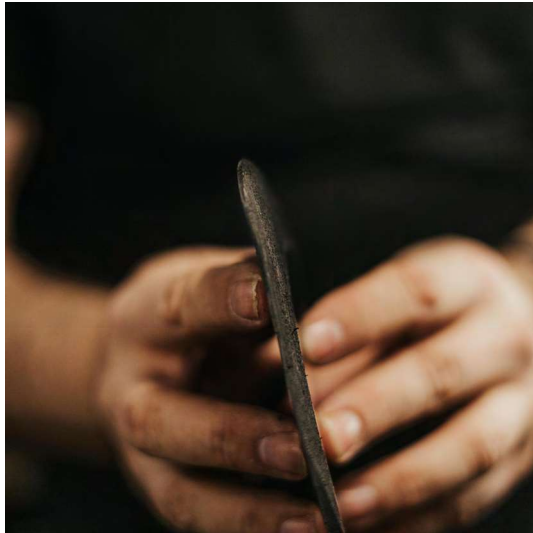
4.

5.

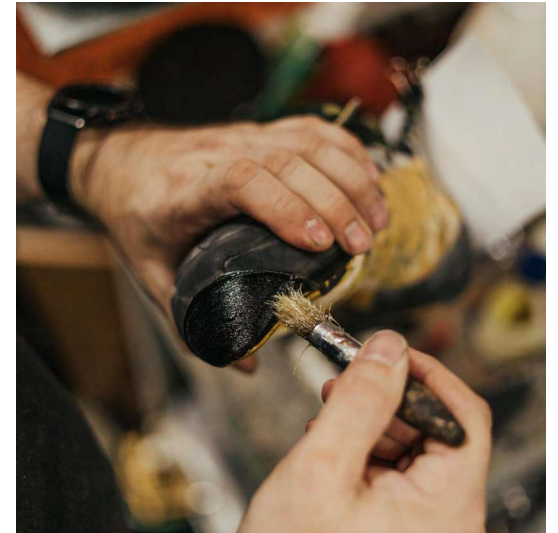
6.

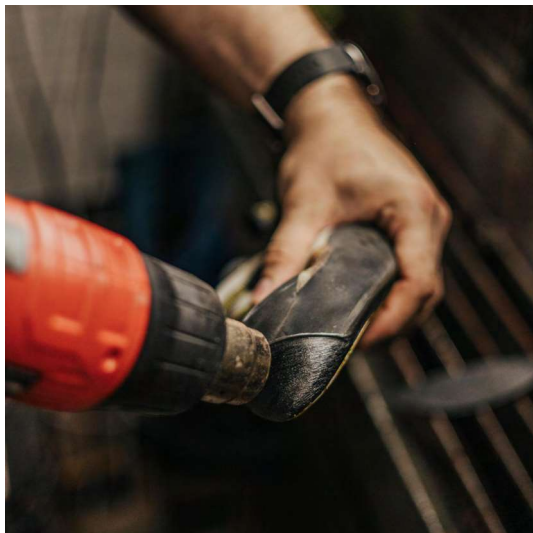
7.

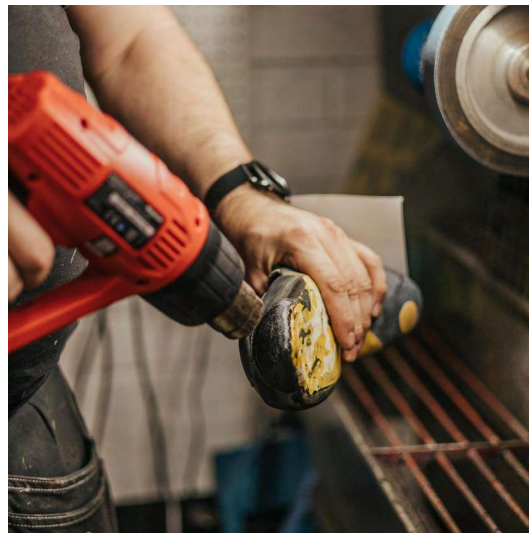
8.

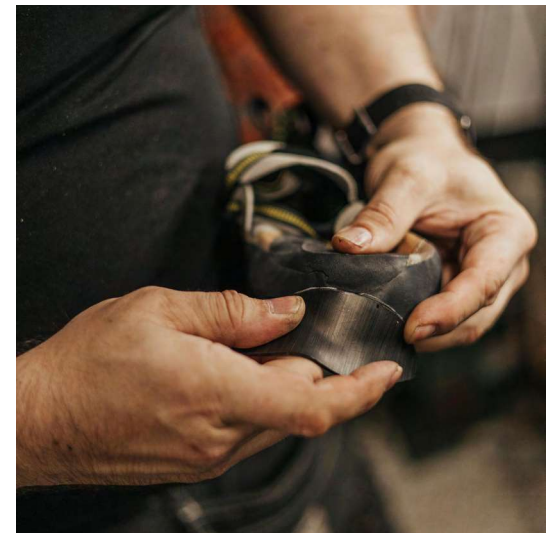
9.

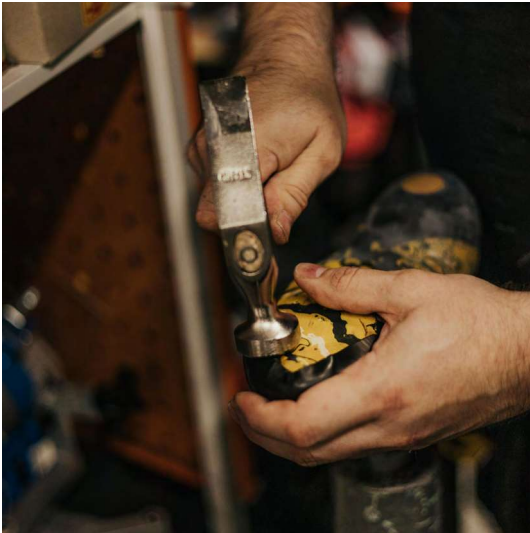
10.

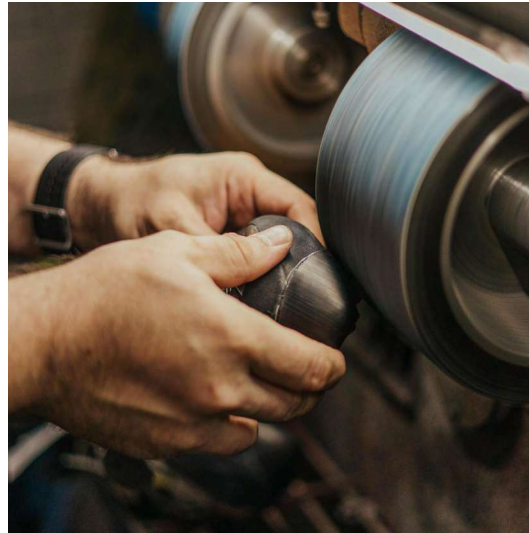
11.

12.

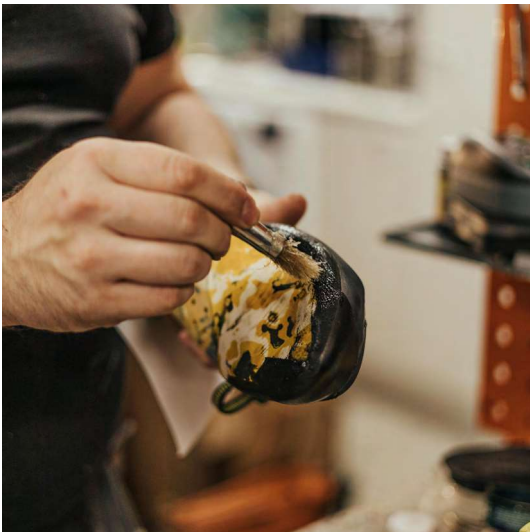
13.

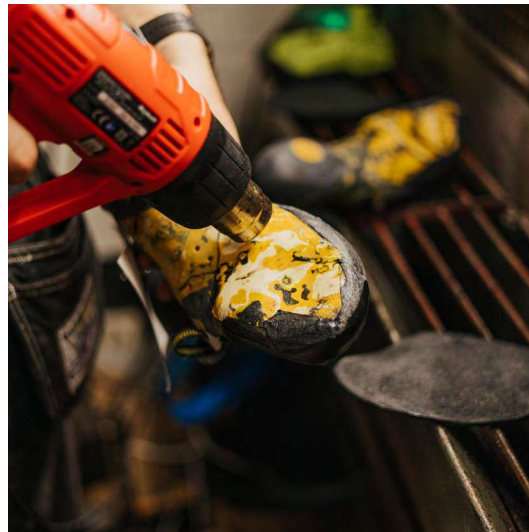
14.

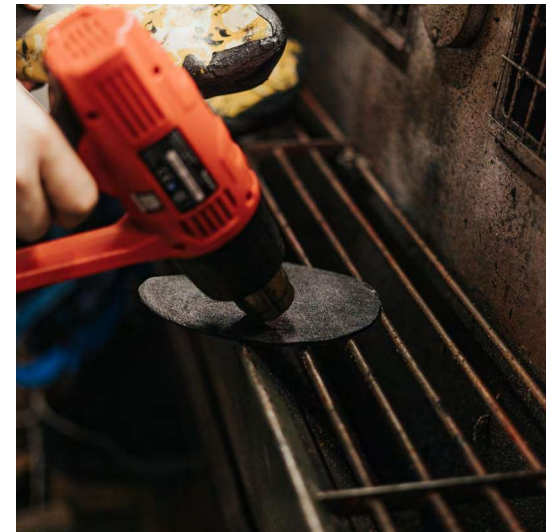
15.

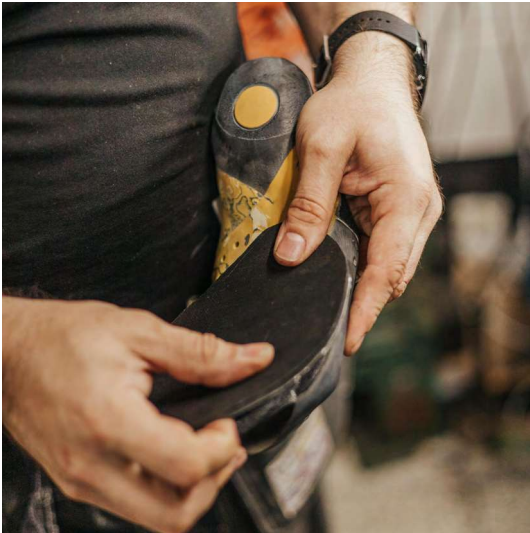
16.

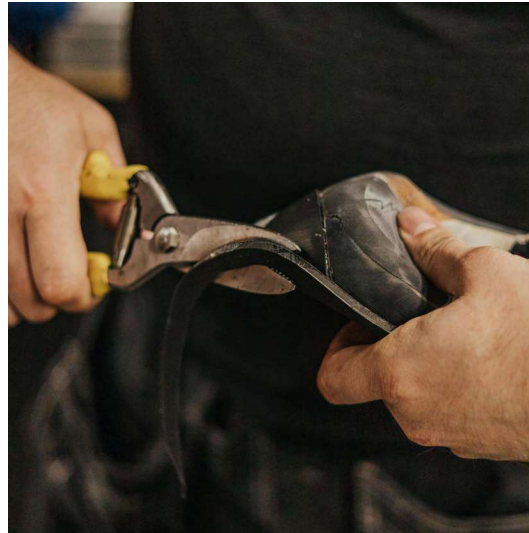
17.

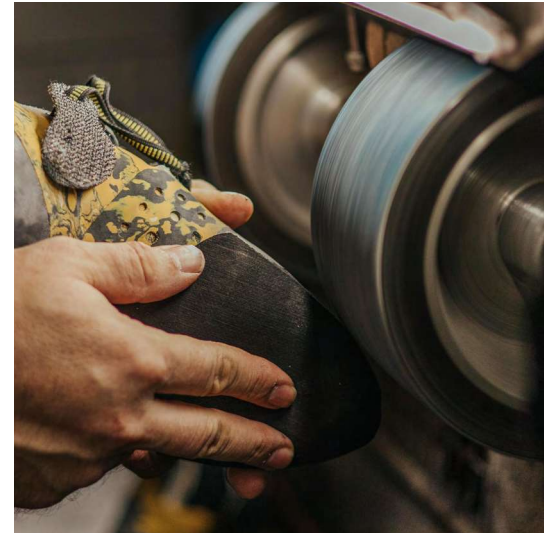
18.

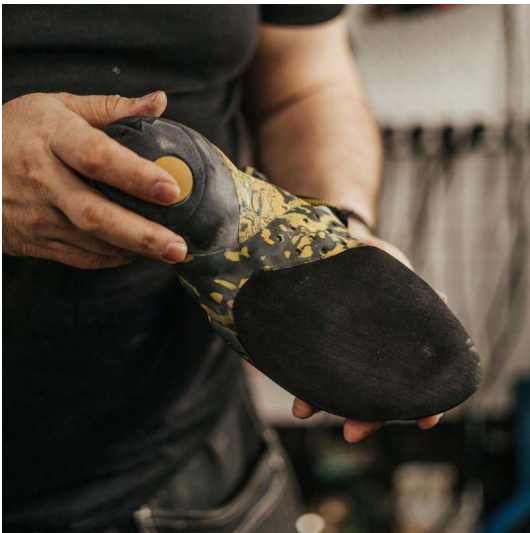
19.

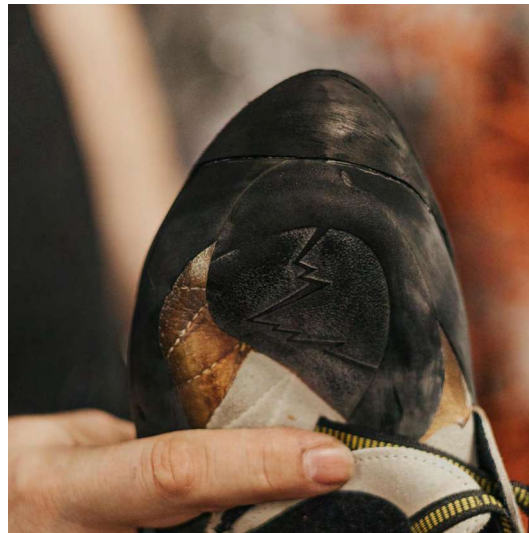
20.

21.

22.

KAPPIN VAIHTO

Etsi sauma, josta pääset käsiksi kappiin.

Irrota vanha kappi.

Tämä ei aina ole aivan helppoa.

Tee uusi kappi vanhan mitoilla.

Ohenna reunoilta lähes nollaan.

Kiinnitä kappi vuoriin liimaamalla.

Joskus vuorikin on rikki,
jolloin on tehtävä takavuori erikseen
(katso takavuori).

Anna liiman kuivua.

Pingo vuori ja kappi pinkopohjaan.

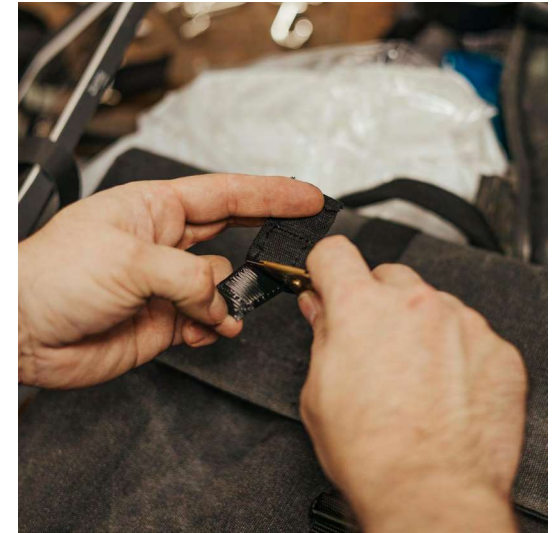
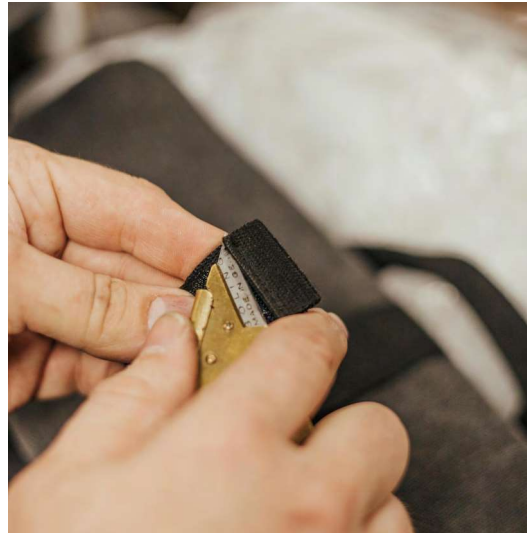
Laita liimaa kapin “ulkopintaan”
ja pingo päällys tiiviisti kiinni kappiin
ja pinkopohjaan.

REPUN PISTOSOLJEN VAIHTO

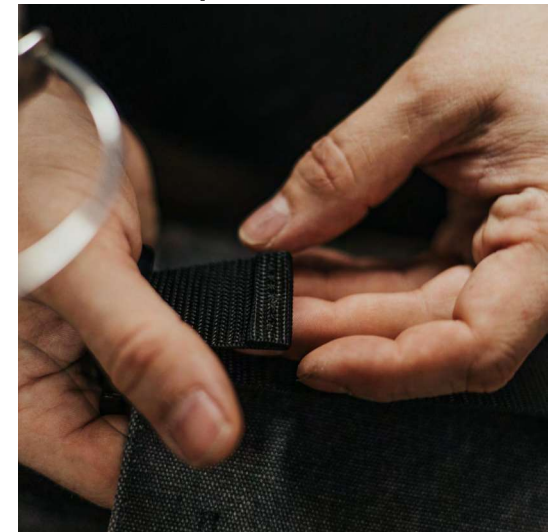
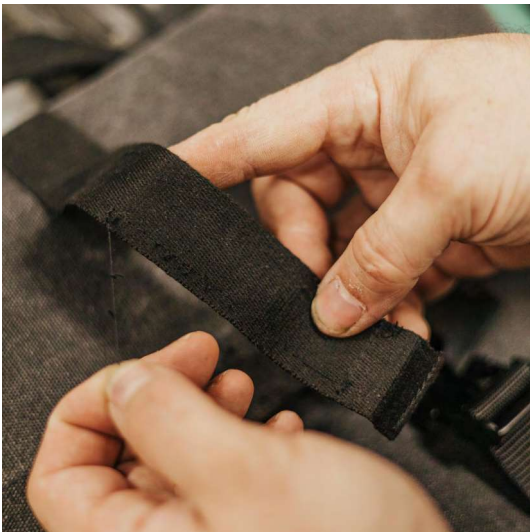
Valitse sopivat tarvikkeet.

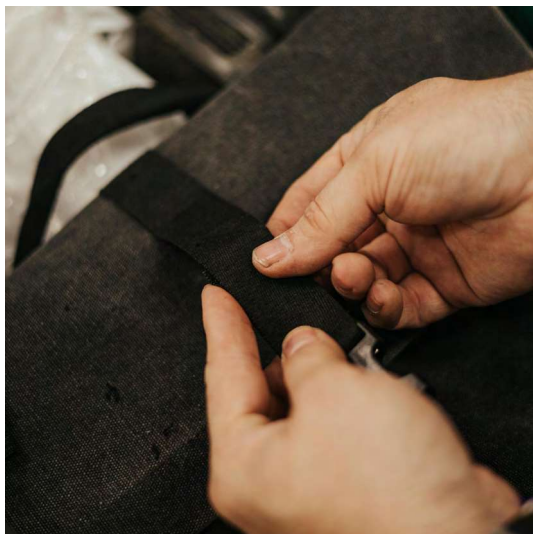
Pura vanhat osat.

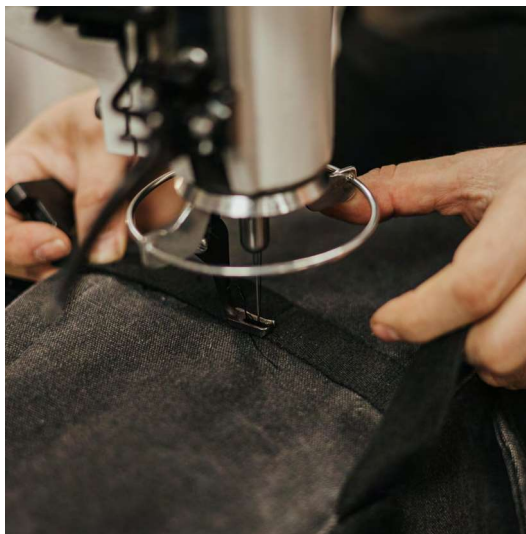
Taita ja ompele, jotta
pistosoljen toinen osa pysyy
paikallaan.

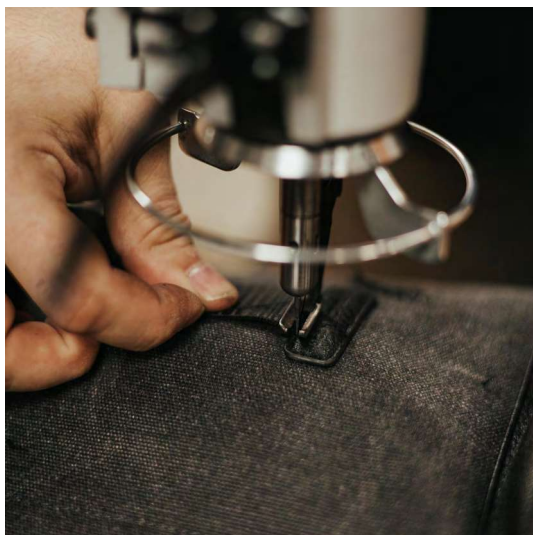
Asettele pistosoljen osat
paikoilleen kaksipuoleisen
teipin tai liiman avulla.

Ompele.

Valmis!

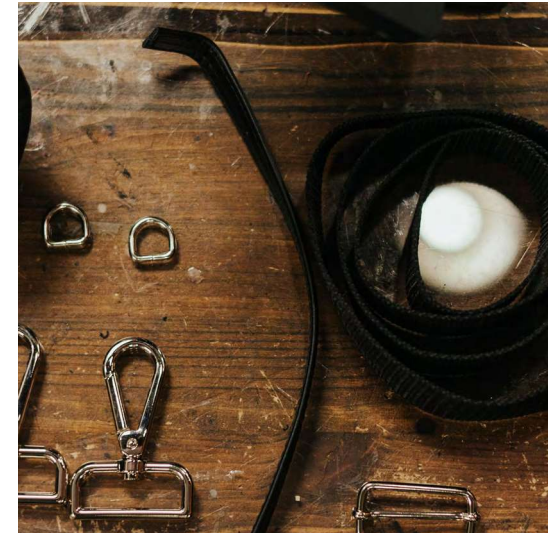
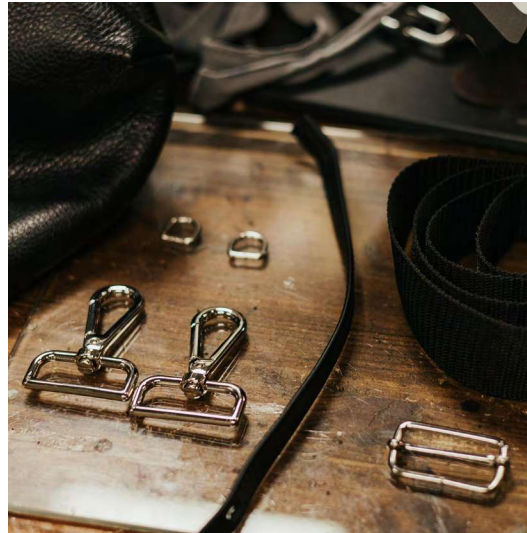
OLKAHIHNNAN VALMISTUS LAUKKUUN.

Joskus kuvat kertovat
enemmän kuin tuhat sanaa.

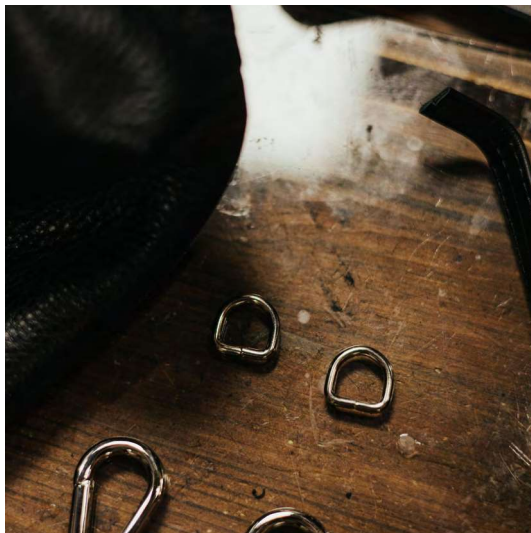
Olkahihnan valmistus on
välillä melkoista
ajatusjumbppaa.

Saa nauttia!

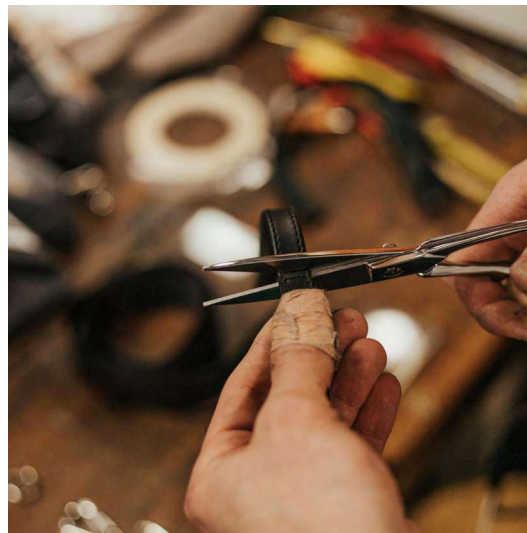
1.

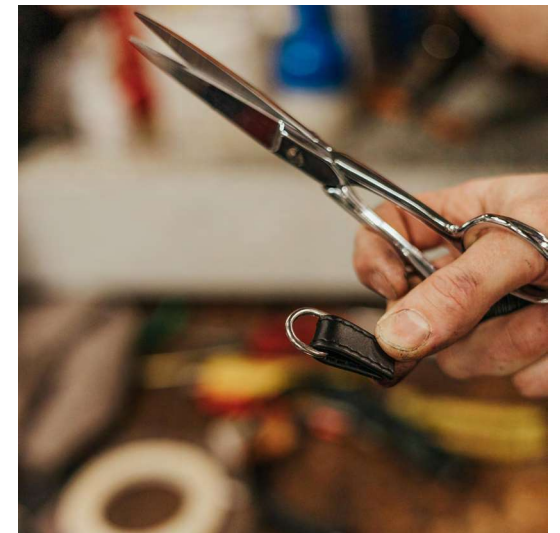
2.

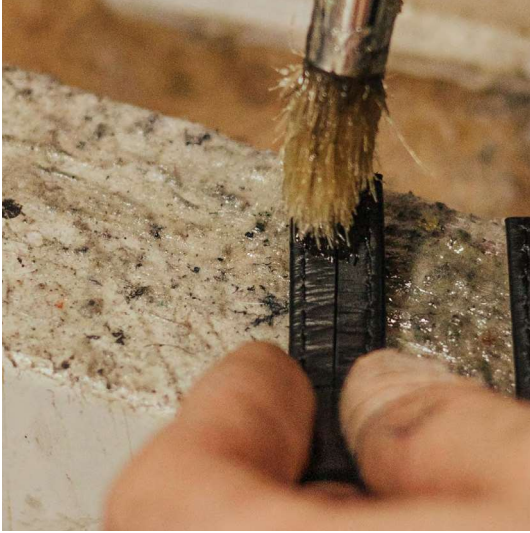
3.

4.

5.

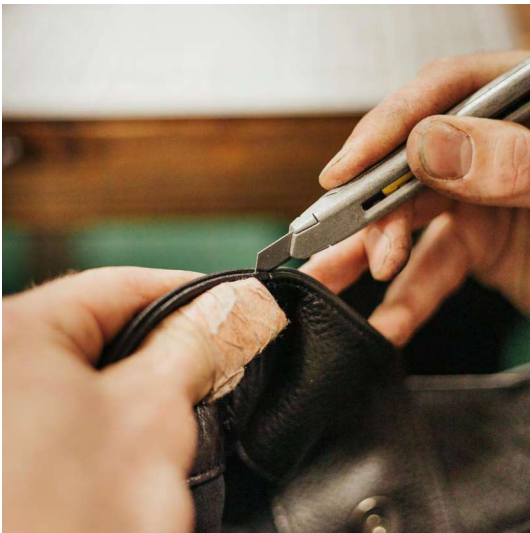
6.

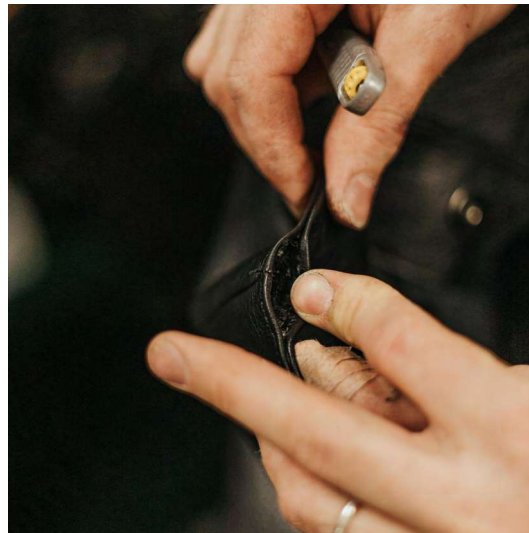
7.

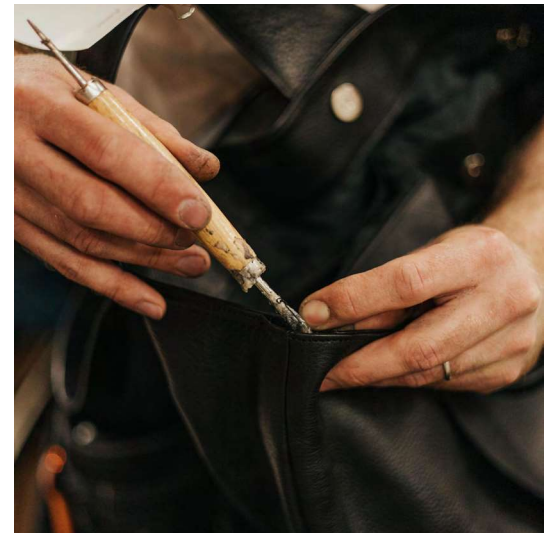
8.

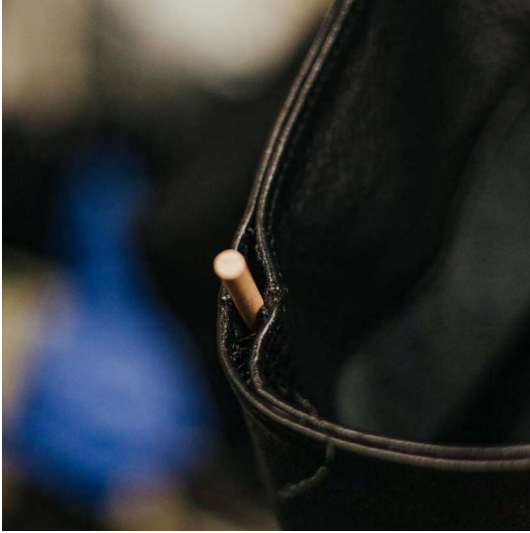
9.

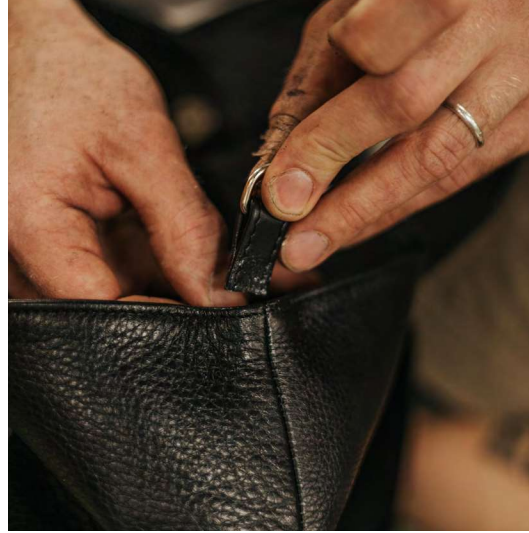
10.

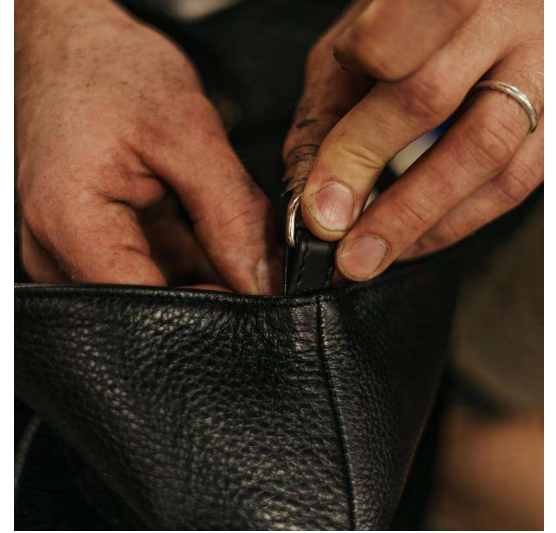
11.

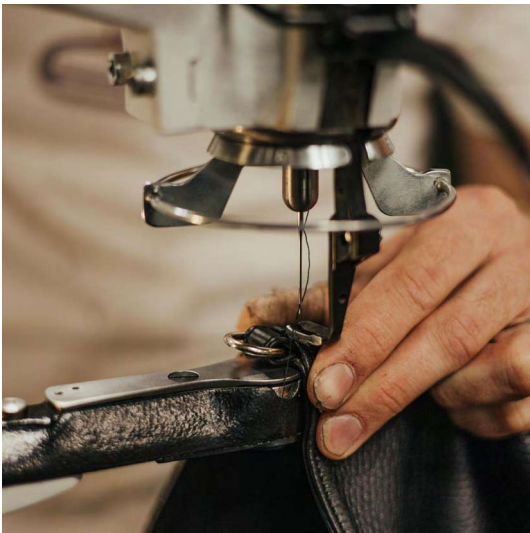
12.

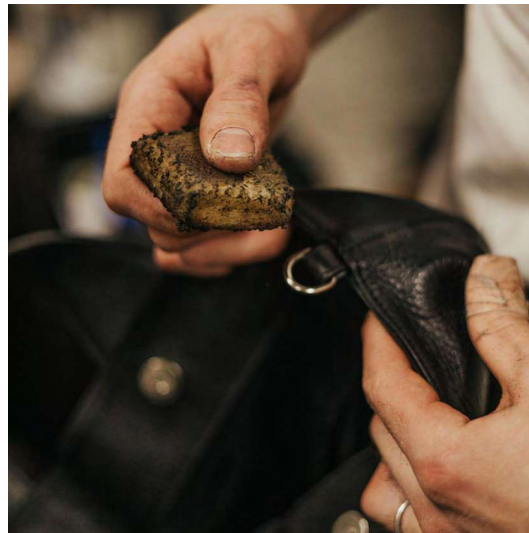
13.

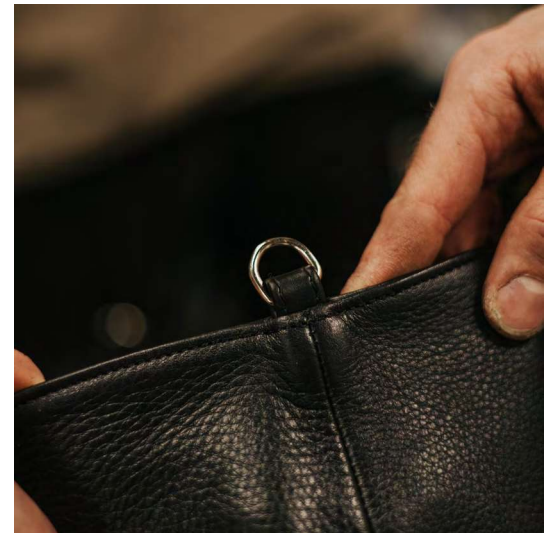
14.

15.

16.

17.

18.

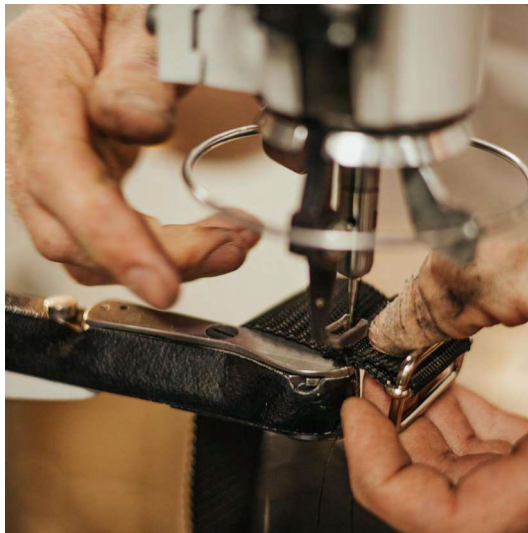
19.

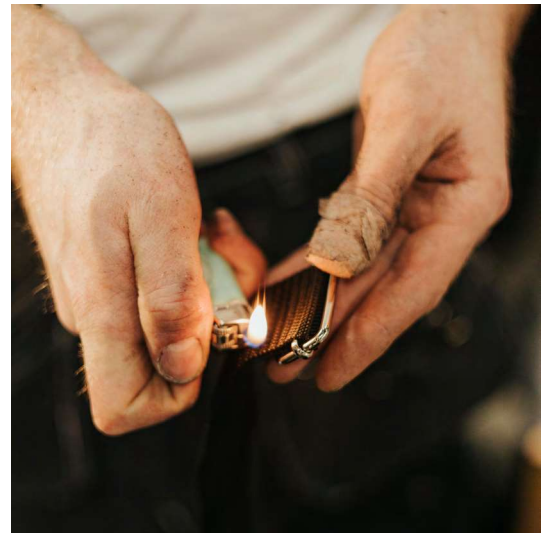
20.

21.

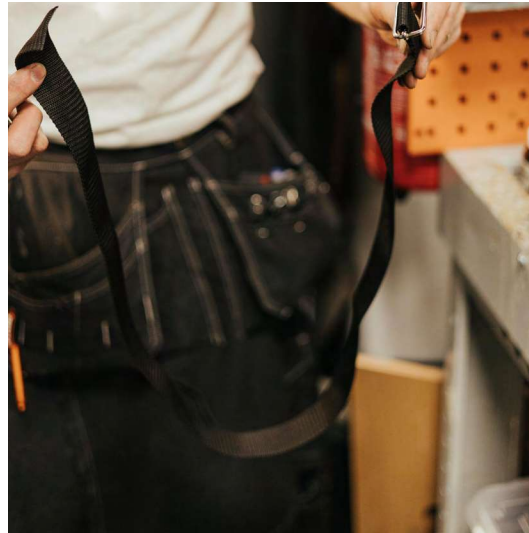
22.

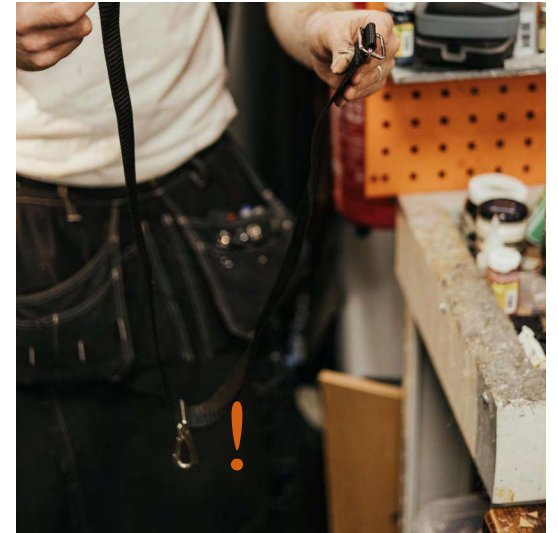
23.

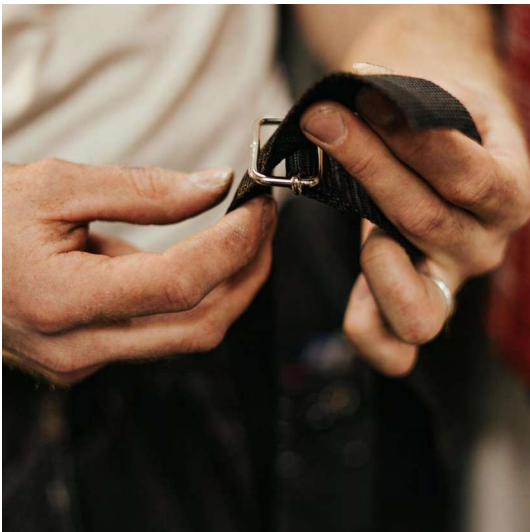
24.

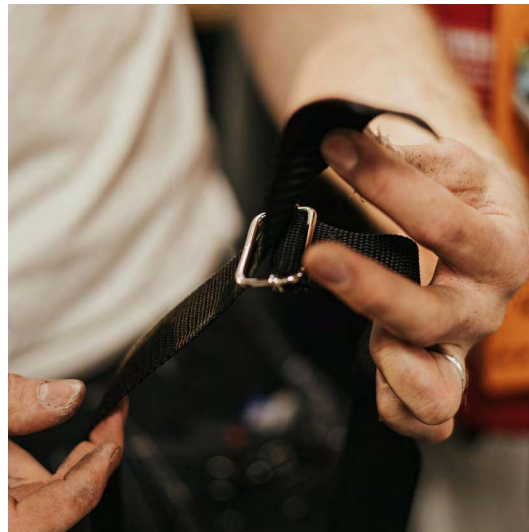
25.

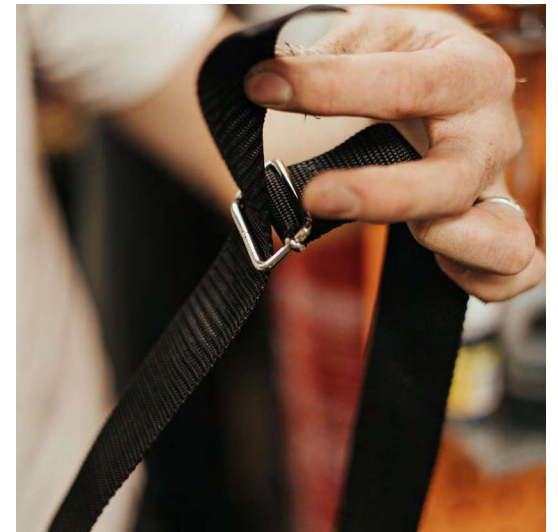
26.

27.

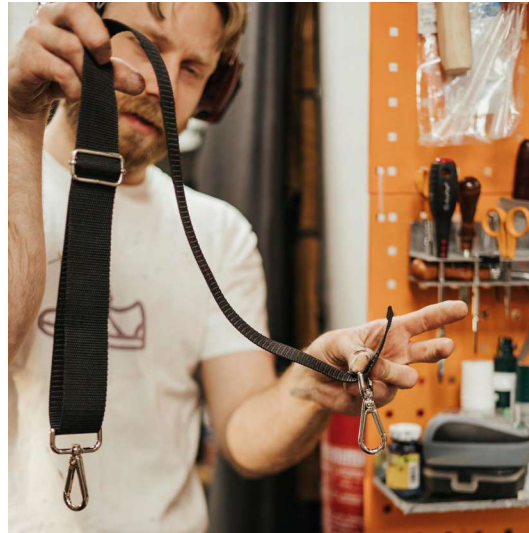
28.

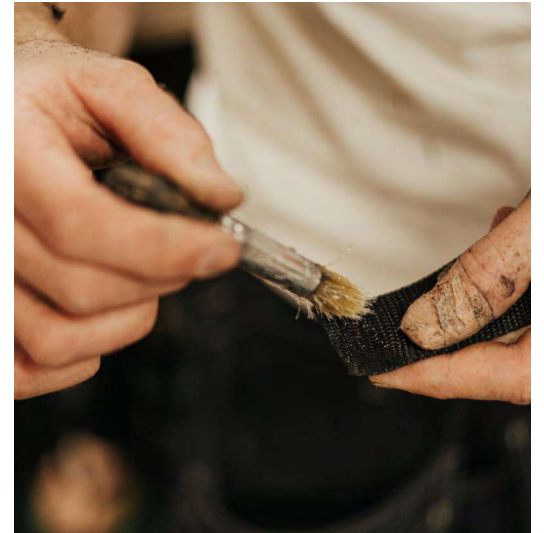
29.

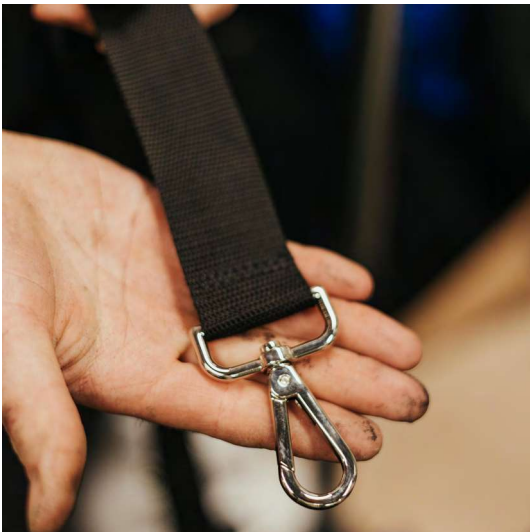
30.

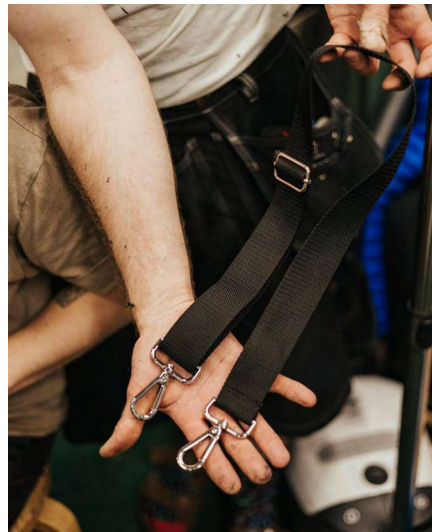
31.

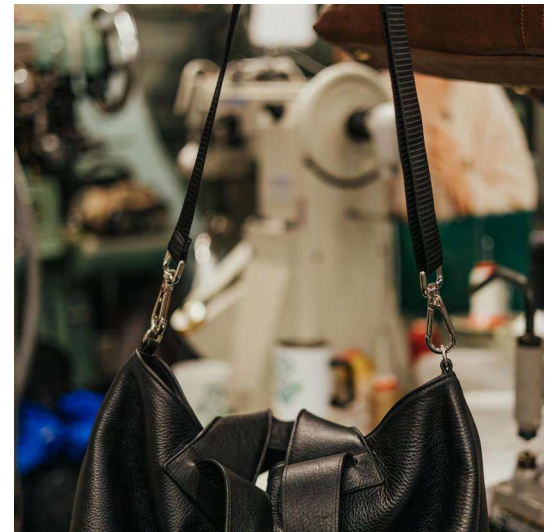
32.

33.

34.

Satumaiset Suutarit koostuu kolmesta osiosta

Kirjan ensimmäinen osa,

Tarunhohtoisia tarinoita, pitää sisällään kuuden suomalaisen suutarin tarinat ja sukeltaa kansansatujen maailmaan tarkastellen, miten kengät liittyvät satuihin ja mitä kengät eri saduissa ovet merkinneet.

Kirjan toisessa osassa,

ollaan Korjaushommissa. Tämä osio on erityisesti omistettu suutariopiskelijoille, jotta heidän taipaleensa korjaustöitä opetellessa olisi osin kansien välissä. Osio kiinnostanee myös korjaustöistä kiinnostuneita. Tämä osio täydentyy tulevassa opiskelijan perehdytysvinkeillä.

Kirjan kolmannessa osiossa,

Jokaisenoikeuksia, kutsutaan vasta-alkajia kokeilemaan yksinkertaisia nahkatöitä.

Luovuus kuuluu kaikille!

Satumaiset Suutarit -kirja täydentyy tulevaisuudessa liimakengän valmistusohjeilla.

Susanna Ruuhilahti & Ville Hasala

Satumaiset Suutarit